

KATOLISKI

LAS MISIONES CATOLICAS
SEPTIEMBRE - OCTUBRE 1981

MISIONI

EL PAPA JUAN PABLO II HABLA SOBRE LAS MISIONES

1. Mientras hoy, domingo misionero de la Iglesia, nos reunimos en la plaza de San Pedro para rezar el "Angelus", vienen a la mente las palabras del Evangelio de San Lucas, a las que hace referencia esta oración:

"Missus est angelus Gabriel ad Virginem..." (Lc 1, 26-27).

En el comienzo de la obra, a la que deseamos servir, se halla la "misión". La palabra que habla de la "misión", esto es, de la "vocación", es, en cierto sentido, la palabra primera del Evangelio. Y la realidad divina de la misión decide del misterio mismo de la Iglesia, como ha recordado, de manera espléndida, el Concilio en su principal documento, la Constitución Dogmática sobre la Iglesia: "La Iglesia, enriquecida con los dones de su Fundador y observando fielmente sus preceptos de caridad, humildad y abnegación, recibe la misión de anunciar el Reino de Cristo y de Dios e instaurarlo en todos los pueblos, y constituye en la tierra en germen y el principio de ese Reino" (*Lumen gentium*, 5).

La Iglesia es el Pueblo de Dios que acepta la misión, la misma, en cierto sentido, que aceptó la Virgen de Nazaret. Es el Pueblo que asume esta misión divina juntamente con Cristo en el Espíritu Santo. De este modo, toda la Iglesia se halla en estado de misión (*in statu missionis*), y cada uno de los cristianos sin excepción, consciente de su *créde*, participa en la misión de la Iglesia.

2. Hoy nuestros pensamientos y nuestros corazones, nuestras plegarias y meditaciones se dirigen, de modo particular, hacia esos territorios del globo terrestre, que llamamos "tierras de misión". Y todavía más que hacia los territorios del globo, nos dirigimos hacia los espacios de las almas humanas; a esto nos ha preparado el Concilio de modo particularmente profundo.

Lo mismo debe repetir de sí mismo toda la Iglesia y cada uno que, en la Iglesia, se deja guiar por el Espíritu de responsabilidad en favor del Evangelio. "La misión de la Iglesia —ha afirmado el Concilio Vaticano II— se cumple por la operación con la que, obediente al mandato de Cristo y movida por la gracia y caridad del Espíritu Santo, se hace presente en acto pleno a todos los hombres y pueblos, para llevarlos, con el ejemplo de su vida y la predicación, con los sacramentos y los demás medios de gracia, a la fe, la libertad y la paz de Cristo" (*Ad gentes*, 5).

(Sigue.)

Na čelni strani vidimo p. Jožeta Cukala S.J. v družbi s svojim provincialom in svojim kaplanom na misijonu v Kaurapukurju. Misijonarje veže Kristusova ljubezen...

GLAS VPIJOČEGA...

„Poglavitna pot Cerkve je Jezus Kristus.“

Papežu Janezu Pavlu je Kristus v središču vseh njegovih misli, vseh njegovih govorov, dejanj in potovanj.

Kot je rekel francoski zgodovinar Goyau o sv. Vincenciju, bi danes mogli reči o Janezu Pavlu II.: „Na njegovem obzorju se neprestano dviga Sin božji“. Njegova prva vélika okrožnica je njegov program. Vanj je vključeno vse, kar je in bo delal ta mogočni pričevalec Kristusov.

Zato iz vseh papeževih govorov, tudi če niso govornjeni v misijonskih krajih ali posebej v misijonske spodbude, zveni vesoljnost.

„Cerkev ne sme zapustiti človeka. Kajti njegova usoda, se pravi: izvolitev, poklic, rojstvo in smrt, zveličanje in pogubljenje – vse to je najtesneje in neločljivo povezano s Kristusom.“

„Pri tem gre za vsakega človeka na tem planetu.“

Na čudovit način je poslanstvo Cerkve označil drugi vatikanski koncil: Cerkev je „vesoljni zakrament“ – vidno znamenje odrešenja, ki ga ostvarja milost po Jezusu Kristusu.

Papež je to vesoljno razsežnost ponovno poudaril. Gre za reševanje človeka in človeštva: „Cerkev skuša gledati na človeka nekako z očmi samega Kristusa. Vedno bolj se zaveda, da je varuhinja velikega zaklada, ki ga ni dovoljeno razmetavati, temveč ga je treba nenehno množiti.“

Skrivnost božje ljubezni se mora svetu razodevati preko Cerkve, v kateri živi Kristus, po kateri k človeku prihaja Kristus, po kateri odrešuje Kristus, po kateri vsak narod oblikuje v novo podobo Kristus.

Ta Pavlova „Kristusova skrivnost“ prevzema dušo novega Pavla. Zato ga kot Franciška Ksaverija „preganja“ sveti nemir, tisti prakrščanski misijonski duh, ki mu tudi po atentatu ne bo vzel poguma in zanosa.

Je preveč rečeno: Janez Pavel II. je božja milost, ki je dana ne samo Cerkvi, ampak vsemu svetu? Nič čudnega, da se je zganil ves svet, ko je omahnil pred baziliko sv. Petra.

Gotovo je ob tako hudi „misijonski stiski“, ko so se posušili viri novih misijonarjev, težko prerokovati bližnjo in daljno prihodnost. A brez sledi ne more ostati ta zgled, ki ga daje papež sam. Kadar govori mladini, je čutiti, kako ji želi prebuditi krščanski idealizem in pridobiti mlade ljudi, da se vržejo v delo, moderno rečeno, da se angažirajo za Cerkev in Kristusa.

F. S.

MISIJONARJI IN NAŠE SODELOVANJE

Kramljanje urednika KM na goriškem Ljudskem radiu v juniju 1981.

O slovenskih misijonarjih naj kaj povem.

Kdo pa so slovenski misijonarji?

Kristus je vse ljudi odrešil za večno življenje v sreči pri Bogu. A, kakor pravi sv. Avguštín, Kristus „nas je odrešil brez nas, ne bo nas pa zveličal brez nas.“ Vsak človek mora sodelovati s Kristusovimi odrešilnimi milostmi. Da bi nam to sodelovanje in zveličanje olajšal, zato nam je Kristus toliko dal! Odrešil bi nas že samo s svojim trenutnim učlovečenjem, a je nad trideset let živel na zemlji kot Bog-človek, nam razodel toliko o usmiljenem nebeškem Očetu, molil in trpel za nas, na križu svojo kri do zadnje kapljice prelil, ustanovil zakramente, studence svojih milosti, ki jih je z vsem tem v obilju zaslužil, in nam dal Cerkev, delivko vseh teh njegovih dobrot za vse dni do konca sveta in za vse človeštvo.

In misijonarji so tisti izmed nas, ki jih Kristus izvoli, da v svojem času prinašajo poganskemu svetu njegovo razodetje, njegove milosti, njegovo Cerkev, da pomagajo k zveličanju vsem ljudem, ko so že bili vsi po Kristusu zveličani.

In slovenski misijonarji so tisti naši rojaki, ki so začuli Kristusovo vabilo in naročilo: Pojdite po vsem svetu... in so odšli v Azijo in Afriko, prinašat luč njegove blagovesti in moč njegovih milosti, ki jim jih dajejo po Cerkvi, katero grade med narodi.

K nam Slovencem so misijonarji drugih narodnosti že pred 1.300 leti prinesli vse to Kristusovo bogastvo in naši predniki odhajajo že vsa ta stoletja srečni v večnost in pri Bogu žive. Imamo pa Slovenci zato dolžnost, da zdaj to, kar smo sami od drugih prejeli, posredujemo naprej narodom, ki Kristusa še nimajo. To dolžnost izpolnjujemo, ko veselo žrtvujemo nekaj naših najboljših, da gredo kot Kristusovi misijonarji v svet, in ko jih pri njih delu spremljamo z ljubeznijo ter duhovno in gmotno pomočjo.

Dandanes štejemo Slovenci v deželah Azije in Afrike približno 90 misijonarjev. Kakšen je ali naj bo naš odnos do njih?

Pred vsem jih moramo poznati, jih ceniti kot naše zastopnike v vrstah Kristusovih pionirjev in čutiti z njimi.

V ta namen skuša slovenska skupnost vzdrževati z njimi stike najprej z *medsebojnim dopisovanjem*. V Sloveniji si dopisuje z njimi misijonski krožek ljubljanskih bogoslovcev, v zamejstvu razne organizacije, ki jim pomagajo, v izseljenstvu mesečnik „Katoliški misijoni“, ki ga izdaja Baragovo misijonišče v Slovenski vasi pri Buenos Airesu, in Misijonska znamkarska akcija v Združenih državah Severne Amerike, pa misijonski krožek Marije Pomagaj v Torontu, Kanada – da navedemo vsaj najvažnejše dopisovatelje s slovenskimi misijonarji.

Zelo učinkovita so osebna srečanja z misijonarji, kateri nekako na vsakih pet let prihajajo na oddih v „stari kraj“, iz katerega so izšli, da se duhovno in telesno osvežijo. Res, da radi zdaj kar pogostih takih srečanj misijonar, ki pride domov, ni več senzacija, kot je bilo to včasih, ko so se vračali po desetletjih, a je skoraj nenehni pojav tega ali onega misijonarja takorekoč stalna misijonska navzočnost med slovenskim božjim ljudstvom; vračajoči se misijonarji mu misijonstvo zelo približajo in napravijo takorekoč domače.

Kar misijonarji sporoče o svojem življenju in prizadevanju, pa kar povedo osebno, ko se vračajo med svoje, to zvesto registrira in priobči vsem rojakom *misijonski tisk*, saj dva najbolj razširjena verska lista v domovini, „Družina“ in „Ognjišče“ objavljata dragocene razgovore z došlimi misijonarji. Koroški „Misijonski list“ vedno bolj pogosto objavlja tudi poročila slovenskih misijonarjev. Tudi primorski „Katoliški glas“ registrira vse stike, ki jih Primorska doživi z njimi. V Združenih državah „Ameriška domovina“ v vsaki petkovi številki objavi skoraj pol strani obsegajoča „Misijonska srečanja in pomenke“, pa tudi verski list Ave Marija v Lemontu poroča zlasti o frančiškanskih misijonarjih. Naši „Katoliški misijoni“ v Argentini so pa sploh glasilo vseh slovenskih misijonarjev, saj sistematično stalno poročajo o vsem njihovem življenju in delu v besedi in sliki.

Najnovejši način stikov s slovenskimi misijonarji je pa njih *obiskovanje na terenu*, v njih delokrogih, ko predstojniki te ali one redovne skupine misijonarjev le-te obišejo in o tem potem poročajo. Urednik „Ognjišča“ od časa do časa odide v to ali ono državo, da se sreča s tamkaj delujočimi slovenskimi misijonarji. Urednik „Katoliških misijonov“, ki si že 45 let dopisuje z vsemi misijonarji, si je pa sploh zadal nalogo, da obiše prav vse misijonarje. Tako jih je pred tremi leti obiskal v Aziji, lansko leto pa na Madagaskarju, v Zambiji in raznih afriških državah, dočim misli vse ostale afriške misijonarje obiskati še v letošnjem letu.

Vsi ti stiki, korespondenčni in osebni, pa niso le radi prazne radovednosti, ampak radi potrebe, da imamo misijonarje v svojem vsakdanjem življenju pred očmi. Spoznavanje misijonarjev, njih dela in njih problemov nas privede k ljubezni do njih, k želji po *sodelovanju* z njimi. In to je važno! Če Kristus nekatere izmed nas pošlje na misijonsko polje, pa vse druge vabi k sodelovanju z njimi. Kako so misijonarji na terenu potrebni naših molitev, ki naj zadobivajo milost nad njihovo osebno življenje in njih delovanje, zlasti na problem spreobrnjenja njim zapuanih ljudi h Kristusu, vstopanja v Cerkev, v božje ljudstvo. Kako so misijonarji potrebni tudi naše gmotne pomoči, saj večina od njih deluje v takozvanem tretjem svetu, kjer zlasti v začetku ne morejo ničesar pričakovati od ljudi, ki jih vabijo h Kristusu. Saj pozneje tudi novospreobrnjenci radi sodelujejo po svojih močeh. Tako je obiskovalec slovenskih misijonarjev doživel, da so neke nedelje verniki pri maši v Kizito v Lusaki v Zambiji prispevali v veselem darovanju skupaj skoraj 800 dolarjev za novo cerkev. A v začetku tega od ljudi ni moglo

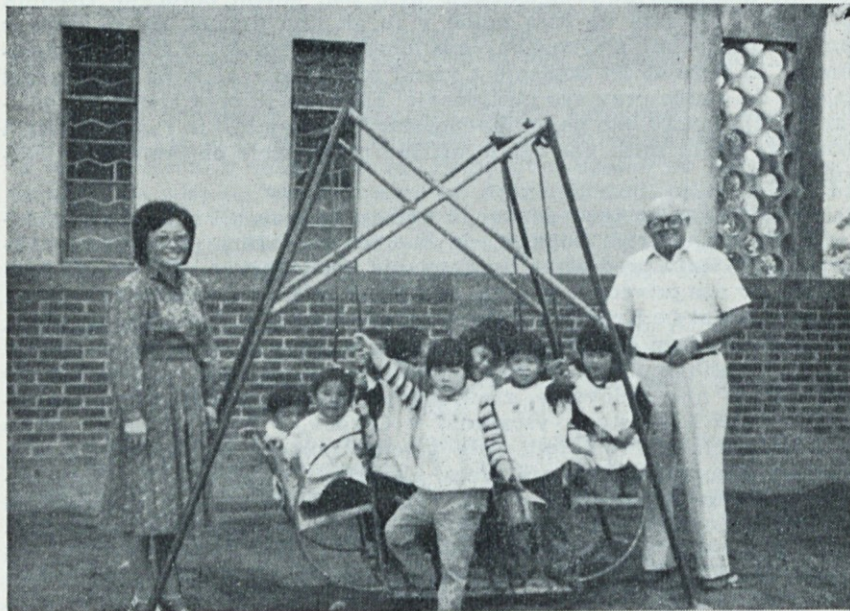
pričakovati in so zato misijonarji pri vsem svojem pionirskem delu odvisni od našega sodelovanja. Razumimo to!

Kajpada je najvažnejše sodelovanje s slovenskimi misijonarji: *dobivati jim sodelavce* in naslednike z vzgojo novih misijonarjev. „Žetev je velika, delavcev pa malo“, ta Kristusova ugotovitev velja tudi za naše čase. In še bolj kot včasih! Ko toliko zmot o življenju z neštevilnimi apostoli prodira med poganske narode Azije in Afrike, Kristusova Cerkev potrebuje še veliko več apostolov Resnice, oznanjevalcev blagovesti o Kristusovem odrešenju človeka in Kristusovi dragoceni pomoči pri zveličanju, ki jo nudi po svoji Cerkvi. Pohitimo v tej sveti tekmi Dobrega z zlom! Ljubimo misijone, ki so rast Kristusove Cerkve v svetu, vsemu človeštvu v srečo!

L. L. C. M.

Rojaki, člani DŠV! Ko že mesečno ne plačujemo našega članskega misijskega prispevka, vsaj okrog Misijonske nedelje plačajmo skupaj našo članarino DŠV, v Argentini v Dušnopastirski pisarni. In ne pozabimo na vsakdanjo člansko molitev: Sv. Frančišek Ksaverij, prosi za misijone!

Slovenski misijonar Franci Rebol MM s svojo taiwansko sodelavko ob malčkih na gugalnici.

NOVA MAŠA NAD RDECIM MOSTOM

O. JOŽE CUKALE S.J., Indija

Tisti dan je bila pravzaprav Bela nedelja. Rdeči most je zgrajen iz trpežnega burmanskega hrasta, pa je vendar škripal pod težo prihajajočih iz vasi in naselkov vzhodnega Kaurapukurja na ramčandropur-sko stran k cerkvi svetega Antona ob kanalu. Nova maša ni vsak dan. Pred šestimi leti je daroval svojo prvo daritev Abani, danes pa prihajamo na posvečenje Čandana Gupta.

Kdo ne pozna Čandana? Pred desetimi leti je krepko nabijal žogo z vaškimi študenti, hajkal s fanti in vznemirjal miroljubne, zaspane kristjane pozno v noč s svojimi vragolijami. Takrat je končaval srednjo tehnično šolo v Basantiju in se je moral malo zdvijati po desetmesečnem študiju in precej trdi zavodski disciplini. Čeden Bengalec na pogled, skrito upanje mater, ki so že naskrivaj delale načrte in upale na bodočega zeta, da ne govorim o zasanjanih mladenkah...

Pa me preseneti z vprašanjem. Rad bi v semenišče, kaj pravite, ali bi me sprejeli?

Le kaj mu je padlo v glavo? Študent tehnike, vodja razgrajačev, drugače pa fant kot nalašč, zraven tega je že nekaj časa moral imeti „nekaj za bregom“? Bil je resen in govorila sva dolgo, na koncu koncev

Čandan Gupta bere svojo novo mašo v cerkvi sv. Antona v Kaurapukurju; levo od njega je naš misijonar, župnik o. Cukale, na drugi strani pa Tapan, tudi mladi misijonar, ki je prebil tudi leto dni pri o. Cukalu, da se privadi delu na fari.

sem mu svetoval, kam naj napiše prošnjo in komu. Čez nekaj dni se prikaže njegov mlajši brat Radžeš. Nasmejani dečko, le eno leto pred maturalno, ni danes kazal kaj prida razpoloženja. Tudi govoril je bolj o vremenu, da sem ga malo začudeno gledal in čakal, kdaj pride na dan z jedrom. Zdi se, da oreha kar ni mogel streti.

No kako kaj, Radžeš? Gledal sem mimo njega, pa mi ni ušlo, da se mu je posvetilo nekaj iz oči in se mu je tista svetloba potegnila do ust in čez.

„Zakaj pošiljate samo Čandana v semenišče, zakaj ne tudi mene, jaz razmišljam o poklicu že davno pred bratom? Tudi prijatelj Aurobindo bi rad govoril z vami o vstopu...“

Ne vem, če se mi je posrečilo. A skušal sem ostati resen, čeprav so taki trenutki dragoceni v življenju duhovnika v misijonih, kateri umirajo od želja za poklici. Spominjam se, da sem poslal sliko tiste trojke v „Katoliške misijone“; če je pa nisem, pa tudi dobro. Aurobindo, ki je zaprosil za vstop k jezuitom, je bil prisiljen, da se poroči, ker so želeli njegovi starši imeti čimprej in čim več drobiža okrog sebe in so ostali vsi moji pregovori kot bob v steno, Radžeš pa je čez nekaj let pobegnil iz jezuitske Družbe in odšel po poti „vsega mesa“ v svet, ostal pa je naš Čandan.

Malo pred posvečenjem mi je pisal iz Delhija, da študira za izpit, a da ga čči skelijo. Preprosto je priznal, da mu ob študiju svetega pisma solze vrejo na oči. Solze hvaležnosti in občudovanja, zakaj je Gospod prav njega izbral, najnevrednejšega med nevrednimi? Tisto Belo nedeljo je v beli albi ležal na tleh mladi Čandan. Ne ker je manj ljubil svoj včerajšnji svet, marveč, ker je ljubil Boga bolj, oziroma je svoj svet v taki meri bolj ljubil, da se je ves odpovedal, da bi ga mogel ljubiti še globlje...

S sabo pa je privedel svojega prijatelja iz Delhija. Ker je bil Čandan velik prijatelj preprostih Bengalcev, ki so raztreseni po indijski metropoli, jih je obiskoval na domu, po hotelih, kjer služijo svoj kos kruha, in ker prihajajo domov pozno v noč, je delil pozne ure z njimi in govoril, navduševal in po večkrat vodil nočne duhovne vaje. Takrat se je njegov prijatelj Anil odločil, da poizkusi Čandonovo pot. Anil Bose je maturiral in po maturi nastopil službo v „trizvezdnem hotelu“ v delhijski prestolnici. Prev zadnje dni je dobil visoko ponudbo nadzornika za mastno plačo, ki presega celo plačo profesorjev, a Anil je odločen, da posluša in sledi skrivnostnim silnicam s katerimi ga veže Kristus. Zdaj to novo seme umira v kraju Kalna, da umrje in nanovo obrodi. Piše mi čudovito lepo pismo, kako obiskuje šantalsko ljudstvo po domovih in kako preprosto sprejemljivi so ljudje za evangelij.

Bela nedelja je mimo in svetloba slovesnosti se je že utrnila nad Rdečim mostom. Čandan zdaj vodi duhovne vaje v Kalkuti. Kmalu bo odšel nazaj „ad audiendas“, da opravi še zadnje teološke izpite. Potem pa bo dodeljen štabu jezuitov pri Jisu Girja v naši bengalski prestolici, kjer bo pomagal prelagati knjige iz bengalščine v angleščino in obratno. Je zelo nadarjen, odprt za probleme današnjega človeka, glo-

Čandan v krogu svoje družine. Hči sv. Ane, redovnica v sredi, je njegova sestrična, bolničarka.

boko prežet teologije osvoboditve, a na pravi strani. Na svojo preprosto vabilno razglednico je prestavil Tagorjeve besede iz originala v angleščino takole:

Moji dragi dobrodošli,
ki ste prestopili prag
ob jutra zgodnji zori,
in tisti, ki ste prišli na noč,
med vami nekateri na pomlad,
spet drugi ob deževni dobi.
Prišli ste z roko na kitari,
spet drugi med svetilkami plamenic
pod mojo streho.
Ob odhodu pustili ste mi za spomin
odtis stopinj Boga. Še zmerom svetijo mi
na dvorišču.
Imena vseh od blizu, iz daljav
so vpisana na moje in mojega Boga Srce,
VSEM VAM PRIJATELJSKI POZDRAV!

Iz Tagorjeve zbirke
BALAKA (Let divjih labodov)

Za 120-letnico Tagorjevega rojstva mladina izvaja indijske plese na besedilo Tagorjevih poezij.

ZLATI JUBILEJ MISIJONA

S. FRANČIŠKA NOVAK O.S.U., Tajska

Nekaj zgodovine:

Katoliški misijonarji Pariške misijonske družbe so prišli na Tajsko, tedaj Siam, že l. 1662 in ustanovili prvi misijon v tedanji prestolici Ayuthiyi, ob reki Mae Nam Chao Phaya, kakih 60 km severno od Bangkoka. Druge misijonske postaje so se razvile na ravninah doli do Siamskega zaliva, to je bilo vse. L. 1843. je tedanji apostolski vikar iz Bangkoka poslal dva misijonarja na sever v Chiangmai. 45 dni je trajalo naporno potovanje preko vseh vrst ovir. A žež nekaj mesecev sta se morala misijonarja vrniti, kajti uradne oblasti so prepovedale ljudstvu vsak stik s katoliško vero...

Pred začetkom prve svetovne vojne l. 1914 je apostolski vikar René Perros poslal dva misijonarja pionirja poizvedovat o morebitni možnosti misijona na siamskem severu. Kupila sta celo ozemlje za cerkev in misijon, a začela se je prva svetovna vojna in misijonarja sta se morala spet umakniti. V jubilejnem letu 1925 je škof Perros sam šel v Chiangmai, da bi našel možnost odpreti misijon. Zaradi pomanjkanja misijonarjev je moral čakati še do l. 1931, ko je poslal zmožnega mladega misijonarja Mirabel-a in še dobrega tajskega duhovnika Nikolaja kot pomočnika. 18. januarja sta prispela v Chiangmai in odprla misijon. Misijonar Mirabel je takoj prijel za delo, zgradil leseno cerkvico, župnišče in šel ven z Nikolajem oznanjat evangelij, ne samo v mestu, ampak tudi v bližnji in daljni okolici, kjer misijoni še danes obstoje v Maerim, Chiangdao, Viengpapao, Lampang, Muang Phan...

Misijonarji tega časa so smatrali misijonske šole za najboljše in najuspešnejše sredstvo evangelizacije. Tako je misijonar Mirabel odprl župno šolo Presvetega Srca ob cerkvi Presvetega Srca „PRAHARUT-HAI“ po tajsko.

Povabil je tudi šolske brate Sv. Montfort-a iz sloveče šole Assumption v Bangkoku. Aprila 1932 so odprli Kolegij Montfort v bližini cerkve Presv. Srca. Sestre uršulinke so prišle skoro istočasno in na drugi strani ceste, tudi blizu cerkve, odprle šolo za deklice: REGINA COELI - KRALJICA NEBES, tesno povezane z misijonsko šolo Mater Dei v Bangkoku. Misijonar Mirabel je žel že kar lepe uspehe, pa tudi mnogo trnja je bilo pomešanega z zrnjem. Vsekakor se zdi gotovo, da ni bilo trnje vzrok, ampak njegov znova prebujajoči se kontemplativni poklic, ki ga je potegnil iz aktivnega misijonskega dela v tihoto trapističnega samostana v Franciji. Tam še danes živi in se gotovo žrtvuje in moli za severni tajski misijon.

Nadomestil ga je pri jezuitih vzgojeni, zelo goreči in duhovni, pa tudi strogi in zahtevni, zlasti zase, pa tudi za druge, misijonar René Meunier. Ostal je v Chiangmaiu celih 17 let. V letih druge svetovne

vojne je bilo zelo hudo in zaradi političnih nesporazumov je prišlo do pravega preganjanja peščice tajskih katoličanov, ki so jih dolžili izdajstva zaradi stikov z misijonarji. P. Maunier in tudi nekatere naše sestre so morali začasno v izgnanstvo. Končno so se mogli vrniti in nadaljevati trdo misijonsko delo sredi vojne vihre pod japonsko oblastjo in po zmagi 15. avgusta 1945 se je Tajska spet hitro postavila na samostojne noge.

Misijonarji Pariške misijonske družbe so vodili Chiengmaiski misijon natančno 20 let do 1. 1951, ko so prišli Misijonarji Bétharramske Družbe Presvetega Srca, izgnani iz svojih misijonov v Južni Kitajski. Msgr. Lucien Lacoste, posvečen v škofa še na Kitajskem, je na željo apostolskega vikarja v Bangkoku sprejel vodstvo na severu. Njegovi misijonarji so prevzeli misijonske postaje v dolinah, drugi pa so se razkropili po gorah med primitivnimi animističnimi plemeni in tam odprli nove, zelo plodonosne misijonske postaje.

Prvi chiengmaiski župnik Bétharramske družbe zasluži poseben spomin. Oprt na svoje misijonske izkušnje na Kitajskem in posebno na Marijino pomoč, rožni venec mu je bil vedno v rokah, je prijel za delo in začel „spreobračati“ Chiengmai dobrih 12 let... Če ljudje niso prišli k njemu, pa je on šel mednje. Njegova dolga, suha, ascetična postava z bradato glavo, ko je počasi kolesaril po chiengmaiskih cestah in ulicah, na trgu in okrog, mimo budističnih templjev ali pagod, je vzbujala bolj ali manj pozornosti, zlasti med Kitajci, ki so mu bili posebno pri srcu, a zanimanja za katoliško vero, spreobrnjenj, ni bilo mnogo, še malo ne toliko, kot si jih je pa misijonar želel. Montfortski kolegij je že slovel kot najboljša šola v Chiengmaiu, Regina Coeli isto za deklice. Neumorni župnik se je potrudil še za župnijsko šolo Prahathai, da se tudi bolje razvije in se je, a spreobrnjenj ni bilo niti na šolah veliko, ker tajski severnjaki so še bolj zagrizeni budisti kot na jugu. Zdravje je nad vse gorečemu misijonarju začelo pešati, zlasti živci niso več zmogli in se je moral vrniti v domovino. Še zdaj piše dolga pisma svojim duhovnim sinovom in hčeram, ki jih je pridobil za Kristusa. Med njimi so nekatere naše tajske uršulinske sestre.

Zadnji župnik Bétharramske misijonske družbe na chiengmaiski fari je bil pa Slovenec Mirko Tružnjak, sin slovenskih staršev na italijanskem ozemlju blizu zahodne slovenske meje. Družina se je izselila v Južni Francijo, ko je bil Mirko komaj dve leti star... njegove največje zasluge za chiengmaisko faro so, poleg zidanja lepega novega zavoda za župnijsko šolo, razmah duhovnega življenja in apostolskih dejavnosti, ki so se razvile v njegovem času: predvsem Marijina Legija, konferenca sv. Vincencija Pavelskega, družba katoliških žena, Kredit Union za gmotno medsebojno pomoč na misijonu...

14. septembra 1975 je Bétharramski škof Msgr. Lacoste odstopil svojo pastirsko službo škofu domačinu, msgr. Robertu Ratana Bamrungtrakul, ki je prišel iz južne, že lepo razvite škofije Ratburi. Njegova in škofovske konference velika želja je bila imeti na vodilnih mestih prostorne severne škofije, ki zavzema vso severno četrt dežele, domače

tajske duhovnike. Ker ima chiengmaiska škofija enega samega še mladega domačega duhovnika, je šel škof prosit tajske duhovnike „na posodo“ v svojo prejšnjo južno škofijo. Maja 1977 je dobil dva duhovnika domačina in tri sestre. Prvi duhovnik je postal chiengmaiski župnik Jožef Viroch Intarasuksanti. Z mnogo izkustva za seboj kot župnik na jugu je (letos 50-letni) z vso gorečnostjo g. Viroch prijel za delo na chiengmaiski fari. Duhovno življenje v župniji mu je prva in največja skrb. Hkrati pa je izvrsten organizator in graditelj: novo župnišče, nova farna dvorana s prostori za vse veje katoliške akcije in verouka v nadstropju, nova lepa poslopja za župno šolo, krasna lurška votlina pred stolnico v trajen spomin na ta zlati jubilej. . .

V 50 letih je Cerkev v Chiengmaiu res lepo napredovala na znotraj in na zunaj. Število katoličanov na stolni fari sicer ni veliko nad 1200 duš. Na župni šoli je nad 2000 učenk. V Montfortskem kolegiju na 6-letni osnovni šoli nad 2000 dečkov, na tudi zdaj 6-letni gimnaziji (v zadnji dve leti vzamejo bratje tudi dekleta) nad 2000 učencev. Na naši bolj skromni šoli Regina Coeli, ki je pa tudi na zelo dobrem glasu, nad 1200 učenk: otroški vrtec, šest razredov osnovne šole in triletna gimnazija.

Veliki ponos chiengmaiskih katoličanov pa ostane lepa, prostorna stolnica, ki jo je v letih drugega Vatikanskega koncila zasnoval in uresničil francoski arhitekt, s sodelovanjem tako priljubljenega francoskega škofa msgr. Lacoste-a.

Na žalost pa moram reči, da v teh 50 letih chiengmaiska škofijska fara še ni imela svojega novomastnika. 20 let so faro vodili Misijonarji Pariške misijonske družbe, potem 30 let Bétharramski. Domači duhovniki, ki so zdaj prevzeli vodstvo, ostanejo misijonarjem globoko hvaležni za njihovo težko pionirsko delo. Ob jubilejnih slovesnostih so to hvaležnost vedno znova izražali.

Čuti se pa tudi, da *misijonsko delo* v chiengmaiski škofiji še daleč ni pri kraju. Na gorah severno in zahodno od Chiengmaia imajo Bétharramski misijonarji sijajno misijonsko in kulturno delo med primitivnimi, nekoč animističnimi plemeni. Cele vasi se spreobračajo. V 25 letih so misijonarji vzgojili kakih 8.000 dobrih katoličanov, katehumenov je na tisoče. Zaprek ne manjka: veliko uboštvo in nazadnjaštvo, pridelovanje in kajenje opija, jeziki, narečja so čisto drugačna od tajščine, velike razdalje med vsemi raztresenimi po gorah, v tropičnih gozdovih so velika ovira zlasti v dolgi deževni dobi, ki traja 6 mesecev. Vlada se boji za te primitivne ljudi, da bi se ne odtujili, hoče zanje tajske šole in kulturo. Misijonarji se pa v prvi vrsti trudijo za božje kraljestvo, zato se približajo tem ljudem v njihovih jezikih in šegah, da jih napravijo v božje otroke. . . in potem v dobre sinove naroda.

Kako je na mestu tudi tu prošnja Gospodu žetve, da pošlje delavcev na svojo žetev, zlasti dobrih *domačih* duhovniških in redovniških poklicev, pa tudi misijonarjev, ki imajo za te gorske ljudi posebno odprto srce.

naj bi bil že 23. nov. 1980, na praznik Kristusa Kralja. Tu v jugozahodni Aziji je bil to, ob novemberski polni luni, *praznik vode in luči*, v najlepši dobi leta, ko se deževje ustavi in narava umiri in pomladi. Tu v Chiangmaiu še posebno slovesno praznujejo, ko zvečer, ob luninem svitu spuščajo po vodi čolničke-košarice iz bambusovih listov, bambusa, cvetja, z žgalnimi palčkami in svečkami v sredi. Mali „LOY KRATONG“ se to imenuje, v prvi noči, ko čolnički-svetilniki zaplavajo po vseh rekah, kanalih, pa tudi bazarjih in vseki mlaki... Na drugo noč pa je tu v Chiangmaiu Veliki Loy KRATONG, ko okrasijo kakih 30 velikih čolnov ali splavom s cvetjem, zelenjem, žarnicami, vse lepote, ki jo je mogoče najti, sredi pa posadé najlepše deklice v njenem najlepšem narodnem nakitu. Ob luninem svitu se spreved vije na velikih tovornih avtih po ulicah v veselje gledalcev, ki pridejo iz vse dežele, pa tudi iz inozemstva, če morejo... Nato te velike čolne ali splave spuste po vodi mogočne reke Mae Ping in plavajo po mili volji do polnoči in čez.

Za ta praznik luči in vode LOY KRATONG so hoteli imeti slavje zlatega jubileja katoliškega misijona na tajskem severu, pa ni bilo mogoče. Sveti oče je prav za november povabil 10 tajskih škofov na obisk „ad limina“ in brez domačih škofov tak jubilejni praznik zgubi pomen. Tako je bil prestavljen na 8. februar, že proti koncu šolskega leta in pred začetkom največje vročine.

Tridnevnicja je pripravila stolno župnijo na jubilej. Na predvečer praznika, v soboto zvečer, je slovesnost vodil prejšnji škof, tako priljub-

Domačini s hribov na slovesnosti zlatega jubileja čienngmajskega misijona v slikovitih narodnih nošah.

Prizor s slovesne koncelebrirane maše ob 50-letnici čienngmajskega misijona v stolnici Presv. Srca. Med somaševalci je tudi misijonar gorskih rodov p. Mirko Tružnjak.

ljeni msgr. Lacoste. Pri 75 letih se zdi še svež in kot navaden misijonar vodi postojanko v gorah v Viengpapao.

Po ganljivem govoru in sv. maši se je razvila procesija z lučkami Mariji v čast, iz cerkve, na cesto in nazaj, petje, godba, luči, cvetje, pobožnost, vredna samega Lurda! Nato plesi in predstave na prostem pred cerkvijo, nobena dvorana ne bi mogla sprejeti nestre množice gorjancev v njih posebnih oblačilih in pa zastopnikov tajskih katoličanov iz cele dežele.

Najlepša slovesnost z jubilejno sveto Mašo pa je bila dopoldne v nedeljo 8. februarja, polna slave, zahvale, zadoščenja, prošnjâ za teh 50 let in vsa naslednja, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem... Prvo berilo je bilo v karianskem gorskem jeziku, drugo v tajščini iz 5. pogl. pisma Rimljanom: Upanje ne vara; evangelij po Mateju, zadnje vrstice zadnjega poglavja: Jezus položi temelje evangelizacije za vse čase in kraje:

razglas popolne oblasti v nebesih in na zemlji;

ukaz: pojdite po vsem svetu, učite, krščujte... in

obljuba: Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta! Da, in še posebno v tem trenutku, v tej uri zmagoslavja, hvaležnosti, predaje, smo še posebno čutili Gospodovo navzočnost. Petje je bilo večinoma v tajskih melodijah s tajskimi instrumenti, pa tudi gorsko, kariansko in mogočna godba Montfortskih fantov skupaj z našo je pomagala dvigniti

srca v višave. Navzoči so bili tudi zastopniki državne oblasti, vsi budisti, tudi skupina obritih boncev, vsi so kazali spoštovanje vseskozi, zlasti ko so škofje povzdignili evharističnega Gospoda. Sv. Obhajilo je trajalo dolge minute, dasi je toliko duhovnikov in tudi škofov delilo evharistični Kruh. Nato se je iz cerkve razvila lepa procesija s križem na čelu in kipom Presvetega Srca. Pravi krščanski ponos božjih otrok je dihal iz male črede tajskih katoličanov – v primeri s 40 milijoni budistov – ko je apostolski pronuncij prebral pismo svetega očeta in v njegovem imenu delil blagoslov.

Tudi bonci in budisti so šli v procesiji iz stolnice na cesto in nato pred visoko novo šolsko poslopje Presvetega Srca. Guverner Chien-gmaiske province ga je nato odprl. V nagovoru je povedal, kako visoko ceni, z drugimi državnimi uradniki, delo katoliških šol v deželi, zlasti naših treh tu v Chiengmaiu. Sam je bil učenec Montfortskih bratov in je ponosen na to. Apostolski pronuncij je potem slovesno blagoslovil novo šolsko poslopje in ga poškropil z blagoslovljeno vodo prav do vrha. Sledilo je rajanje in plesi številnih skupin učenk iz župne šole, še godba in športno tekmovanje in razstava.

Jubilejni praznik je za nami, šolsko leto se je končalo, sredi „vročih“ počitnic smo v tem blagoslovljenem velikonočnem času. Prihodnji mesec 2. maja se nam pa obeta še druga slovesnost. Ko je 8. aprila zvečer škof zbral vse duhovnike prostrane razkropljene škofije za blagoslov svetih olj in obnovo duhovniških obljub, je hkrati posvetil v diakona prvega karianskega gorskega bogoslovca, ki bo 2. maja sprejel mašniško posvečenje v novo zgrajeni cerkvi Mirkota Tružnjaka v Maesarieng, kakih 200 km zahodno od Chiengmaia. Pri posvetitvi v diakona sta bila navzoča oče in mati mladega bogoslovca. V svoji pestri gorski obleki sta hodila s sinom v sprevodu, ga oblekla v dalmatiko. Kaj bo šele na mašniškem posvečenju, pri posvetitvi nove cerkve, pri novi maši...? G. Mirko me je tako iskreno povabil, da bom skoro gotovo med gosti in potem, upam, bom kaj poročala.

Misijonska nedelja, letos 18. oktobra, je praznik misijonskega prizadevanja vesoljne Cerkve, tako v misijonih samih kakor po vsem misijonskem zaledju.

Slovenci v Buenos Airesu jo bomo praznovali v cerkvi Marije pomagaj v Slovenski hiši s koncelebrirano sveto mašo in s pridigo **mons. Antona Oreharja**, pa v dvorani s **predvajanjem zvočnega filma**, kako grade naši misijonarji Cerkev na Madagaskarju, v Zambiji in v še drugih afriških deželah.

PESTROSTI IZ VANGAINDRANA

Iz pisma staršem PETER OPEKA CM

Pri nas v Vangaindrano se je danes spet začela šola po velikonočnih počitnicah. Včeraj smo pa praznovali 400-letnico rojstva sv. Vincencija Pavelskega. Pri maši zjutraj je bilo kar lepo. Popoldne so pa vse župnijske organizacije mladih in starejših priredile dveurno pevsko prireditev. Vsaka skupina je pripravila pet pesmi. Tako smo preživeli lepo popoldne. Cerkev je bila cel dan polna ljudi, dopoldne pri službi božji, popoldne pri pevskih nastopih. Naši ljudje zelo radi pojejo. Če je kako večje praznovanje, mora biti veliko petja. In ljudje so kar srečni, saj so z malim zadovoljni.

To pismo pišem v župnijski pisarni, pa sem moral pisanje prekiniti vsaj desetkrat.

NE PUSTE ME PRI MIRU . . .

Prva je prišla neka mama prosit za krst svojega otroka, ki je njen peti otrok. Njen pravi mož je umrl pred šestimi leti. Ko sem vprašal, kdo je oče tega otroka, mi je rekla, da nima očeta . . . Vsak, ki hoče dati krstiti svojega otroka, mora izpolniti obrazec, na katerega eni strani je vsaj deset vprašanj o družini in vzgoji, na drugi strani pa navodila staršem glede krščanske vzgoje otroka. Ta obrazec morajo podpisati oče, mati, boter in predsednik vasi, od koder otrok je. Ko pridejo prosit za krst, jih vsakič malo poučim tudi osebno in jih skušam navdušiti za krščansko vzgojo. Verjetno bomo imeli krst več otrok v mesecu juliju.

Takoj za to materjo je prišel človek, ki je že dvakrat preje prosil denarno pomoč, da bi se mogel vrniti domov. Delal je v mestu, pa pravi, da ga niso pošteno plačevali, zato se je odločil, da gre nazaj v svoj rojstni kraj, 880 km daleč, a da nima denarja za pot. Danes mi je rekel, da mu je umrl otrok in da bi tudi zato rad šel domov, da otroka pokoplje v domači zemlji, kot je tukaj običaj. S seboj je prinesel ročno žago, da bi mi jo dal kot odškodnino za denar. No, ker mu je otrok umrl, sem mu moral pomagati.

Ko je ta odšel, so spet prišli prosit za krst.

Za temi so se oglasili štirje delavci od telefonske centrale, da nam hišni telefon popravijo, saj že nekaj dni ni delal.

Ko so ti odšli, je prišel star možakar kupit cerkveno pesmarico, pa je porabil priliko, da me je seznanil s svojo življenjsko zgodbo. Pravi, da je bil krščen 1912. leta. Toži, da se je danes petje v cerkvi zelo spremenilo, da sploh ne pozna več novih pesmi. Zagotavlja me tudi, da je pripravljen iz ljubezni do domovine in radi vere vse prestati. Ta mož

je veliko pretrpel v času, ko so drugi vladali otoku, ker se je zavzemal za osvobojenje malgaškega naroda.

Za njim pride neki učitelj iz podeželja, da kupi časopis, ker pravi, da mu je dolgčas in bi rad kaj bral. V župniji prodajamo dva verska časopisa. Eden je mesečnik, ki je bolj za kmete, drugi predpostavlja večjo inteligenco in je bolj za učitelje in državne nastavljenice.

Za tem me pridejo trije mali otroci iz otroškega vrtea pozdravit in pokazat, kaj so pisali v šoli. Ta obisk me je najbolj razveselil.

Za njimi so prišle kar tri sestre zaporedoma: Direktorica šole s prošnjo, da ji pridem popraviti razmnoževalni stroj, francoska sestra, ki deluje v našem dispanzerju ob cesti pod cerkvijo, ki me pride vprašat, kako so kaj izpadle volitve v Franciji. . . Ker sem se sam precej zanimal in sem snoči poslušal radio, ko je o tem poročal, sem ji mogel povedati, da se bosta oba glavna kandidata še enkrat morala pomeriti.

Ko sestre odidejo, pride Marko z našim pol kolektivom znamke „NISAN“, ki more prevažati dve toni bremena. Pripeljal je iz Farafangane dve toni cementa, a skoraj bolj kot cementa sem bil vesel svežega kruha, ki ga je tudi od tam pripeljal 75 km daleč, ker se tu ne dobi. Takoj sem vzel štruco in jo razdelil med vse, ki so bili tedaj okrog mene. Seveda je vsak veselo sprejel. Marko je prinesel 30 takih štruc, da bomo imeli za cel teden ali več. Seveda damo kruh tudi sestram.

Še nisem dobro ugriznil v kruh, pridejo naši študentje, ki jih imamo v stari hiši na stanovanju: 25 gimnazijcev. Danes so se vrnili s počitnic. Prišli so se predstaviti in prositi ključ njihovih prostorov.

In še zadnji obisk: Hčerka naše perice, ki je prišla prositi milo, da bo njena mama mogla priti v vangaindranski reki naše stvari.

Pa sem si rekel: Če hočem danes to pismo končati, se moram umakniti v svojo sobo. Jutri zgodaj zjutraj gre pošta naprej.

DVORANA RASTE, DOLGOVI PA TUDI

Naša farna dvorana le počasi raste. Delamo s kamnom, zid ima debelino 30 cm; kamen se vidi od zunanje strani in tudi od znotraj. Lepo bo zgledalo. Imam dva zidarja, ki zaslužita 125 dolarjev mesečno, za navadne delavce so pa prostovoljci-katoličani. Plača zidarjev sicer ni velika, a tudi ne majhna za naše razmere, Tudi ju nič kaj preveč ne priganjam k delu, Zelo zadovoljna sta pri vsem tem. Prejšnji mesec so nam poslali les, s katerim bomo postavili v dvorani oder za nastopajoče. To so dolgi hlodi, sedem meterski, debeli pa 15 x 15 cm. Za vsakega sem plačal 15 dolarjev, cena med brati. Malo prej sem kupil les za klopi in za druge lesene dele nove dvorane. Bilo je 400 desk po 4 metre dolge, 3 cm. debele in 20 cm široke, za kar sem dal 1.400 dolarjev. Za cement 10 ton sem tudi že dal 1.000 dolarjev. Denar, ki sem ga seboj prinesel, mi tako kar brž kopni. A uverjen sem, da se bodo našli dobrotniki, ki mi bodo pomagali, da bomo mogli dokončati to našo farno dvorano.

Središče Vangaindrana s tržiščem. — Spodaj: vesele prodajalke.

V MANAMBONDRO ZIDAMO CERKEV

Poroča laični misijonar *MARKO VILFAN*

Takole sredi leta 1981 je prav, da vam kaj povem o zidanju nove cerkve na misijonu Janeza Puhana CM v Manambondro.

Ko je bil urednik „Katoliških misijonov“ pri nas preteklo leto, je škof šele blagoslovil zemljišče in temeljni kamen cerkve. Od tedaj je delo napredovalo. Zidava temeljev je že zaključena... Zdaj bo treba navoziti veliko zemlje, da izravnamo zemljišče do nivoja, ki smo ga določili.

Tu ni tako preprosto graditi kot kje v Ameriki ali Evropi, toliko bolj, ker gradimo na podeželju in nimamo vsega potrebnega gradiva pri roki.

Ves material si moramo sami poskrbeti in zvoziti do gradbišča. Drugod po svetu je navada, da gradbeni material tvrdke pripeljejo in ga zložijo, kjer želimo.

Prevozno sredstvo imamo, le stanje cest je ovira. Ko dežuje, so ceste ponekod neprevozne. Blato sega do kolen. A mi moramo po material in na pot. Naložimo lopate, da si z njimi pomagamo ven iz blata, kadar zagazimo vanj. Vedno je tudi treba voziti s seboj nekaj dolgih desek, ki jih polagamo na mostove, kjer zijajo, da se ne znajdemo v vodi... Stanje mostov je tu na Južnem Madagaskarju strašno. Naš Klemen se je udrl na nekem mostu s sprednjim delom Land Roverja. Lesene tramove, ki bi jih morali ljudje v lastnem interesu celo čuvati, so pobrali in porabili za drva.

Kristjani vneto sodelujejo pri gradnji cerkve. Janez Puhani je dobro organiziral sodelovanje: Ljudi je razdelil v tri skupine: prvo sestavljajo možje in fantje, katerih naloga je, nabirati kamenje za temelje; v drugi skupini so žene in dekleta, v tretji pa otroci; zadnji dve ekipi nosita pesek z onstran reke, ki ga potem stresejo na avto, da ga potlej odpeljemo na gradbeni prostor. Lepo je videti kar celo množico zgodaj zjutraj, ko v procesiji nosijo pesek v košaricah.

Sodelovanje domačinov ni le gmotnega pomena, ampak še bolj moralnega, kajti tako bodo bolj cenili cerkev, ki jo bodo sami pomagali graditi. Tudi v primeru, da bi socialistična vlada hotela cerkev poddržaviti, bi se domačini uprli.

Imamo pa tudi stalne delavce, ki jih plačujemo. Te je treba včasih malo priganjati k delu. Janez mi pravi, naj se jih nič ne bojim, ampak naj jih kar opozorim, kadar ne delajo v redu.

V začetku je šlo delo bolj počasi od rok, ker smo morali malto mešati na roko. To me je pripravilo, da sem v Vangaindranu popravil mešalnik, ki je že dve leti ležal zapuščen. Ker nisem dobil nadomestnih delov, sem moral kolesje mešalnika po svoje preurediti. Zdaj nam veliko pomaga, delo gre tako veliko hitreje naprej.

Križ je tudi z vodo, ker tu ni tekoče vode na misijonu. Zato gremo po vodo z avtomobilom. Nanj naložimo štiri sode in gremo po vodo v

reko. Tudi takozvanega „šodra“ tu ni dobiti in ga moramo zato sami „izdelovati“ s tolčenjem kamenja na drobne koščke. Res se naše delo razvija na kaj primitiven način. Delamo tudi že cementne bloke, s katerimi bomo sestavljali zidovje.

Zdaj se že vidi, kakšno obliko bo imela cerkev. Kristjane stvar vedno bolj zanima in pravijo: Pa bomo res imeli cerkev iz kamna. Zanje to pomeni nekaj veličastnega, mogočnega. Kajpada, če z njo primerjajo svoje borne kolibe.

Kljub temu, da ljudje veliko pomagajo, stroški zelo naraščajo in Janez Puhan se sprašuje, s čim bo vse kril. Plačal je že železno strešno ogrodje in nekaj cementa, pa si je s tem takorekoč izpraznil žepe. Gradnja tu stane vsaj toliko kot kje drugje po svetu. Janeza skrbi... Jaz ga tolažim, da bodo že dobrotniki po svetu pomagali, da skonča božjo hišo.

Mnogi begunci iz Kambodže morajo bivati v takihle kočah iz palmovega listja.

KAJ PUHAN NA MADAGASKARJU DELA

JANEZ PUHAN CM, Manambondro.

Že dobra dva tedna je, kar sem po lepih velikonočnih praznikih zapustil Manambondro. Najprej smo imeli vsi duhovniki sestanek, potem je bil sestanek vseh voditeljev mladinskih katoliških organizacij v škofiji. Za to priliko smo povabili iz Tananarive eno „laiko“ – profesorico na katoliški šoli in obenem voditeljico v Katoliški akciji, ter znanega časnikarja (predsednika malgaškega časnikarskega združenja), vodjo katoliških oddaj na radiu, patra Ralibera, jezuita. Z njuno pomočjo so se naši mladi okrepili v veri in zavedli svoje odgovornosti pred narodom. Sestanek smo namreč razdelili v dva dela: Mladi in vera, ter mladi in domovina. Prepričan sem, da so naši mladi odnesli veliko od tega sestanka in da jim bo to pomagalo pri nadaljnem zorenju in iskanju. Tudi mi duhovniki smo imeli poseben sestanek s patrom-časnikarjem. V sproščenem in ozkem krogu nam je pomagal razumeti današnji malgaški „položaj“. To je mogel tem lažje storiti, ker ima osebne stike s mnogimi, ki so v današnjem vodstvu, in ker sam s srcem živi s „povprečnim Malgašem“, pozna življenje v mestu in na deželi. Tudi mi smo mu marsikaj posredovali iz našega vsakdanjega življenja, posredovali, da objavi v časopisu (LAKROA). Z žalostjo spet ugotavljamo, da zadnja številka tega časopisa ni prišla, ker so jo, kot že tolikokrat prej, zaplenili. Nevarno je razglašati resnico. Tudi Kristusa so obsodili na križ, ker je na vsak način hotel Judom povedati resnico. Za mnoge je resnica veliko bolj nevarna, kot ljudje, ki jo oznanjujejo. . .

Po vseh teh sestankih sem se podal na potovanja po škofiji, da obiščem mlade v naši mladinski organizaciji (križarjev), za katero me je škof zadolžil. Tako sem do sedaj videl že precej postojank. Povsod so me mladi z veseljem sprejeli, tako da se nikjer nisem počutil tujca. Mnogo mladih sem srečal, ki želijo svoje krščanstvo živeti zares, svojemu življenju dati smisel. Z veseljem sem jih vzpodbujal na tej poti, obenem pa s strahom pričakujem, kaj jim bodočnost obeta. Človeško gledano, za malgaško mladino slabo kaže: vse gre v šole, dela pa ni. Pač, dela po poljih je dovolj, le da mladi tega dela nočejo, ker se jim zdi manjvredno. Starejši jim ponujajo drug „zlagan“ ideal: stolček v pisarni in denarce na koncu meseca.

Še dva tedna bom na tem potovanju po škofiji (tako spoznam delo in življenje sobratov od blizu), potem se vrnem v Manambondro. Z Markom Vilfanom, našim laičnim misijonarjem, bomo nadaljevali temelje nove cerkve v Manambondro, seveda, če so tačas kristjani pripravili dovolj kamenja in peska. Prav dobro je zanje, da me nekaj časa ni bilo doma, tako so primorani pokazati svojo „osveščenost“. Sicer bom pa letos gotovo malo doma. Janko Slabe, ki je šel na dopust v Slovenijo, mi je zapustil v oskrbo še svoje področje. Med šolskimi počitnicami imamo navadno duhovniki največ dela: takrat so sestanki in razni prazniki.

NOVICE IZ TANZANIJE

Beneški rojak p. EMIL ČUK

*Žena in otroci učitelja in
katehista v Čukovem misijonu.*

V celi Tanzaniji se meseca marca začne novo šolsko leto. Tudi mi bomo torej spet začeli poučevati po šolah verouk, in sicer dvakrat na teden v vsakem razredu. Verouk je na državnih šolah obvezen predmet kot vsi drugi in ga je treba redovati. Čeprav je tanzanijska vlada socialistična, je vendar uverjena, da pouk brez verskih temeljev nima vrednosti.

Jaz poučujem verouk v treh razredih. Imam pa v vsakem razredu katehumene: v petem razredu jih je 31, v šestem 34 in 15 v sedmem razredu. V dve drugi zunanji šoli pa hodi poučevat verouk prav tako v take razrede župnik. V nižjih šolskih razredih nam pri poučevanju verouka pomagajo laični katehisti in pa sestre, in to v vseh številnih šolah našega področja. Pri pouku skušamo biti čim bolj jasni in veliko ponavljati bistvene stvari. Pa še tako dobimo včasih zelo zmedene odgovore: „Kdo in za koliko je nekdo izdal Jezusa?“ – „Sv. Peter in za trideset volov.“ Neki drugi je namesto sedmih darov Svetega Duha navedel sedem poglavitnih grehov... A kljub tem pomanjkljivim odgovorom vemo, da naš trud pri poučevanju verouka le rodi poznanje krščanstva.

Letos je bilo v našem goratem kraju, ki se dviga tudi nad 1.500 m nadmorske višine, zelo veliko dežja. A to ne toliko po količini, ampak po stalnosti padanja. Če izvzamemo, da je bil dvakrat, trikrat zelo močan naliv, ki je kar vse poplaval, nam je nebo dajalo kar vsako popoldne nekaj rahlega deževja, ki je bilo velik blagoslov za polje. V drugih krajih Tanzanije pa je glede tega slabše, je zelo malo dežja. Marsikje je celo nevarnost, da bodo polja izsušena in setev uničena. Tamkaj bo kajpada zavladala lakota.

Mnogokje v naši deželi kolera še vedno pobira številne žrtve. Vlada se zelo trudi, da bi to kugo zavrta. A ko bolezen v enem področju uže-

nejo, se pojavi v drugem. Pretekli mesec je izbruhnila v okraju Muhimbili, kjer je zelo znana in velika bolnišnica, celo tam!

Draginja tudi narašča bolj in bolj, zato pa se pojavlja na vseh koncih in krajih korupcija. Začenjajo primajkovati celo najnujnejše življenjske potrebščine. Že kakih 14 dni ne dobiš bencina nikjer in napovedujejo, da ga do aprila ne bo. Zdaj čutimo, da dežela brez bencina trpi kot izkrvavljeno telo: prevozna sredstva so neuporabna, mlini so ustavljeni, paralizirana je mehanizacija velikih polj in tako naprej...

Cerkev v naši deželi skrbi ne le za evangelizacijo, ampak tudi za socialni razvoj družbe. Državni predsednik se je prav prejnji teden zahvalil škofom, zbranim na prvi letošnji škofijski konferenci, za vse, kar naša Cerkev stori za razvoj dežele tudi v socialnem pogledu, pa v sodelovanju pri kulturizaciji naroda. To priznanje in hvaležnost našega predsednika Nyerere-ja velja tudi vsem v zaledju, ki tanzanijski Cerkvi pomagajo in pomagata, da more vse to delati in tako pomagati tanzanijskemu narodu.

V naslednjem nekaj kratkih vesti iz našega življenja in delovanja:

V Tanzaniji prebivalstvo zelo narašča. Pred nekako 12 leti je bilo 14 oseb na kvadratni kilometer v tej deželi; zdaj jih je že 20. Posebno v mestih je gostota prebivalstva vedno večja. Dar es Se'azm ima 611 prebivalcev na km².

Domačini z veliko vnemo pomagajo pri izdelovanju in žganju opeke za novo cerkev na podružnici misijona Kipengere, kjer deluje tudi naš o. Emil Čuk, ki je te slike poslal.

Kar lepa podeželska cerkvica je zrasla iz tal na Čukovem misijonu; domačini sami so veliko žrtvovali za nje gradnjo in jo bodo zdaj še raje imeli.

V Port Luis (Mauritius) se je utrgal oblak in uničil zelo veliko prebivališč. Tisti, ki so ostali brez strehe, so bili nastanjeni v šolskih prostorih. Zato je dijaštvo takorekoč izgubilo leto. Škofje so opozorili vlado, da je položaj postal že neznosen.

Letošnje leto je bilo zborovanje „Mednarodne zveze za socialno-ekonomski razvoj“ v Dar es Salaamu. Začel je zasedanje državni predsednik Julij Nyrere, ki je v govoru zelo pohvalil delo Cerkve za napredek človeštva. Doslej je 23 narodov včlanjenih v Zvezi. Od teh jih je samo 8 iz dežel Tretjega sveta, 5 iz Azije in Južne Amerike, le tri pa iz Afrike: Tanzanija, Malawi in Zimbabwe. Teh osem dežel pač ne more kaj prida pripomoči k razvoju drugih, ker so še same zelo podrazvite. Na kongresu so opustili izraz „socialno-ekonomski“ razvoj, in vstavili novega: Solidarnost.

Smo v letu prizadetih. Samo v Tanzaniji je po zadnjih statistikah kakih 79.000 slepcev, gluhonemih 51.000, gobavih 170.000, s pokvarjenimi udi 136.000, drugih 136.000 pa umobolnih. Posebno Cerkev se na vseh misijonih zelo zavzema za pomoč prizadetim, kjer so. Tako na primer vsi darovi, ki se naberejo v postnem času, gredo v pomoč tem revežem.

PIONIRSKO DELO NAŠE MISIJONARKE

S. BOGDANA KAVČIČ, Burundi.

Smo pred veliko nočjo in bi radi našim številnim gobavcem pripravili malo veselja.

Zato gremo jutri duhovnik Jože Mlinarič, naše aspirantinje in jaz k njim, da jih pripravimo na ta največji praznik. Enemu od njih so ravno ta mesec odrezali nogo nad kolonom, pa je sedaj ves nesrečen, ker se še ni privadil hoditi s pomočjo bergelj. So pa veseli, ker smo jim pred tednom dni napeljali vodo v njih naselbino. Leta in leta so si jo želeli, a je bilo težko dobiti vsa dovoljenja, kajti treba jo je bilo napeljati preko vojaškega zemljišča in ni bilo konca in kraja dovoljenj. Hvala Bogu, da se vedno najdejo dobri ljudje, ki nam pomagajo.

Ko gledam uboge gobavce, so mi pa še bolj pred očmi jetniki. Ganiło me je, kako sedaj v postu molijo križev pot. V jetnišnici, kjer so zaprti, je ravno 14 sob, pa so vsako sobo z jetniki vzeli kot eno postajo križevega pota. Ko bi človek mogel prodreti v trpljenje teh revežev v sobah križevega pota! Kar 40 jih je v vsaki sobi, ki ni ravno velika. Mrgoli mrčesa in smrad je neznosen, ker čestokrat nimajo vode niti za piti, kaj šele za umivanje... Že ta smrad jih zastruplja. Čestokrat so vsi kakor dre motni, nobenega življenja in upanja ni v njih, kaj šele veselja. Ta teden se je neka žena hotela obesiti, pa si je najprej zadržala žebelj v grlo in pustila vrv. Toda brž so jo dobili in ona je zdaj vsa nesrečna. Pravi, da trpi po nedolžnem. Dva druga moža, ki sta v celici noč in dan zvezana, sta bila prodajala človeške glave, in sicer eden od svojega otroka, drugi od svoje žene, za velike vsote denarja. Tudi vse te jetnike Kristus želi rešiti... Vsa ta srečanja z bedo in nesrečo mi dajo mnogo misliti za post. Kako potrebni smo vsi milosti in božje pomoči, da vztrajamo v dobrem! Kaj vse sprejemamo od Boga!

Na misijonu bomo po Veliki noči začeli zidati malo šolo. Tisto, ki ste jo videli ob obisku, bomo na novo pokrili, položili po tleh cementne plošče, vložili okna in vrata, da se bo prostor zapiral, zraven pa dozidali še enega večjega, ki bo služil za več namenov, ne le za šolo, ampak tudi za sestanke vernikov in ob nedeljah za sveto mašo, kajti naša mala kapelica je res premajhna. število vernikov narašča. Zdaj med postom so prihajali tudi h križevemu potu nedeljo za nedeljo. S prvo postajo smo začeli pred našo hišo, zadnjo pa smo zmolili v kapelici.

Imamo kar polne roke dela. Sestra Poljakinja, katere obiskovalec ni doživel, ker je še ni bilo med nami, zbira med drugim vsako nedeljo otroke na „evharistične shode“. Sr. Marija-Denis, ki vaju je s Horvatom peljala, se veliko ukvarja s svojimi „profesorji“ s hriba, s katerimi skupno pripravljajo lekcije, ki jih potem oni dajejo doma svojim tovarišem. Jaz grem enkrat tedensko k skupini Pigmejcev, kjer se učimo šivanja, pravim „učimo“, ker jaz sama tudi ne znam dosti tega posla. Zelo so pridni in prisrčni.

Februarja meseca je prišla še ena nova sestra, španka po rodu; ona bo ravnateljica našega semenišča, ki ga bomo odprle 14. junija, ko bo

prišla tudi naša generalna predstojnica, mati Rogé. Žal bo ostala tu le pet dni, zato ne bo mogla prav spoznati vsega našega delovanja. Molite za te naše domače poklice, saj je težko z njimi! Mnoga dekleta prosijo za vstop, pač da dobijo delo ali ker žele študirati pri nas, kajti od tukajšnjih deklet jih more le zelo malo v šole in še te samo v ljudske, le redke pa morejo tudi v srednje ali celo višje šole. Če bi hoteli sprejeti k nam vsa dekleta, ki se nam predstavijo, kmalu ne bi bilo več prostora. Gotovo pa je, da si Bog izbira sodelavce božjega kraljestva med preprostimi.

Pozdravite naše dobrotnike! Ti nam veliko pomagajo. Za našimi starši so oni nam najbližji. Koliko jih je nepoznanih. Kolikim se moram zahvaliti, da sem postala usmiljenka in misjonarka tu v Afriki, kjer lahko pomagam ubogim! Brez pomoči dobrotnikov tega ne bi dosegla in zmogla.

Pred okencem Božjih Uradov.

(Ko suša spreminja različne predele otokov.)

Danes so v svodu oblaki preplašena čreda,
kot da hoteli bi k pašnikom sonca nazaj.
Vetra pastirja mirí jih poletna beseda;
v grmih na gričih svetlika cvetoči se čaj.

Zemljine ustnice stisnjene v tanke so črte,
včasih se z žejnim pogledom v višavo ozre.
Morske zavore so z belo soparo zastrté;
delajo, kakor jim Božji Urad zapove.

Jaz pa bom v okence vložil molitev za prošnjo.
Božji Uradi se zmeraj teh pol veselé.
Nič se za trud ne bojé ne za virov potrošnjo...
Kdo je kot Bog, ki ustvaril ljudem je srce?!

Vladimir Kos

NA MADAGASKAR IN V AFRIKO

L. L. C. M.

V DELOKROGU RADOTA SUŠNIKA

Malgaški misijonar Rado Sušnik CM iz Slovenske vasi pri Buenos Airesu je sodelavec župnika Petra Opeka v središču slovenskega misijona v Vangaindrana, a na skrbi ima pred vsem štiri podružnice po večjih naseljih okrog Vangaindrana. Kajpada sem želel doživeti Sušnika in njegove vernike vsaj na eni od teh podružnic. To mi je naklonil Rado še isto popoldne po vrnitvi iz Matange, kamor me je bil prejšnji dan zapeljal Vinko Vilfan.

Na Radota smo naleteli v sredi Vangaindrana, ko smo prihajali nazaj. Na motorju se je ravno peljal k neki stari ženici na dušnopastirski obisk. Na misijonu sem se spravil v sobo in najprej zmolil brevir. Ob 12 so me povabili h kosilu. Da bodo bralci malo vedeli tudi, s čim so mi stregli misijonarji ob obiskovanju, naj tudi o tem nekaj povem. Na mizi je bil riž, potem nekaka kaša iz samih neznatnih ribic, kakih 1 cm dolgih, krompir, dvojna solata in sir ter sadje; za pijačo je bila na razpolago brezalkoholna pijača in pa vino, ki ga kupujejo misijonarji pri nekih redovnikih nekaj 100 km stran na visoki planoti, kamor ga je treba iti iskat, seveda večje količine, da se spleča, zato ga dobe razmeroma poceni.

Po kratkem počitku me je Rado povabil, da obiščeva eno od njegovih podružnic, kake 4 km stran od središča misijona, kamor gre on navadno peš, in sicer skupaj z eno od sester usmiljenk, ki je od njihove strani zadolžena za to postojanko. Ker jaz težko hodim, sva šla, to pot brez sestre, a z Markom Vilfanom, na Land Roverju. Po kaki polurni vožnji po dokaj slabi poti smo prišli v vas značilnih malgaških hišic, ki so vse izdelane iz palmovega debla, stebel in listja. Sredi vasi je precejšnja livada, v nje središču nizko leseno ogrodje za zvon, na desno, v primeri z drugimi hišami, razmeroma dolga, malgaško narejena lesena cerkvice, na drugi strani pa hiša, predelana v dva dela, eden za misijonarja, drugi za misijonarko. Kakor hitro se je avto pojavil v vasi, so začeli prihajati skupaj domačini, večinoma ženske in dekleta pa otroci. Mlad fant stopi k zvonu in nekajkrat krepko pozvoni, nakar se iz hiš prikažejo še drugi ljudje, med njimi predsednik cerkvenega odbora te vaške skupnosti in katehist, precej mlajši po letih. Rokovanja ni ne konca ne kraja, celo vsak otroček z bleščečimi očmi in belimi zobmi ti nasmejan ponudi roko, ki ni vedno ravno čista, v pozdrav. Katehist povabi vse zbrano ljudstvo v cerkev, po kateri so položene klopi v dveh vrstah; ljudje se posedejo, tudi mi stopimo za njimi in katehist nam odloči mesto na klopi ob steni v ospredju cerkve, kjer bi moral biti oltar, ki ga pa ni bilo. Po stenah vise preproste svete podobe, za nami visi razpelo. Ljudi se je nabralo kakih 60. Najprej pojejo in molijo; očitno so ta obisk vzeli kot religiozno doživetje. Zatem vstane katehist in obiskovalca ter spremljevalca pozdravi s toplimi besedami, ki mi jih sproti tolmači Rado, potem pa tolmači tudi moj odgovor na pozdrav, ko vstanem in po slovensko povem nekako takole: Kristjani smo vsi bratje in sestre med seboj ne glede na kraj ali barvo kože in vesel sem, ker sem med

Misijonar Rado Sušnik (s klobukom na glavi) pred cerkvijo v Manašua z nekaj verniki ob obisku iz Argentine.

vami in se počutim kot vaš brat, ker ste me tako lepo sprejeli. – Mislil sem, da bo po tem pozdravu v cerkvi vse končano, a katehist je spet povzel besedo in pedal zgodovino te cerkvene občine, postavljanja cerkve in razvoja krščanstva. Dejal je, da je v vasi poleg katoličanov še več protestantov, ki celo grade veliko zidano cerkev (mimo katere smo se nazaj grede peljali in smo jo videli), ki pa kar ne more rasti. Nato katehist pove, da mi v znak ljubezni poklanjajo mali dar. Tedaj dekle zraven njega poseže v torbo, ki jo je imela ob sebi, in iz nje potegne – živo račko, stopi k meni in mi jo poda. Hvaležno jo ganjen sprejmem, a živalica mi je iz rok ušla in so jo morali drugi po cerkvi loviti, nakar jo je zgrabil Rado (in smo jo potem vzeli seboj ter v naslednjih dneh tudi pojedli...) S tem je bila pozdravna slovesnost končana. Ljudje pod vodstvom katehista še zapojejo ter nekaj zmolijo, nato se vsi zberemo pred cerkvijo, ker sem jih prosil, da jih slikam in filmam za spomin, česar so bili veseli. Med filmanjem so tudi zapeli ob ritmičnem gibanju teles. Med ljudmi in v nas treh je bilo kar slovesno in veselo razpoloženje. Rado me še pelje pokazat hišo za misijonarja, ki jo odpre, kajti z Markom sta pripeljala velik, trden zaboj s pokrovom in zaporo, kajti podgane, ki zlasti v odsotnosti misijonarjev v hiši kraljujejo, sicer vse uničijo. Predstavljal sem si Radota, kako more, kadar tu prenočuje, lepo spati in sanjati ob podgani veselici, kakor jo je na primer doživel in opisal v KM neko tako noč na drugem misijonu moj sobrat dr. Rodé, ko je obiskal Madagaskar, užitek, ki meni ni bil dam... Nazaj grede se kup fantičev poganja za vozilom, hoteč zlesti nanj

in se peljati, a jim Rado ne pusti, pač pa pakih 12 deklic, ki so že preje stekle naprej in nas ob nekem ovinku čakale ter iznenadile, le sprejme in se je vsa ta deklinška otročad spravila na vozilo ter veselo prepevala, da smo sprednji skoraj oglušili; vozile so se z nami do Vangaindrana in šle potem kajpada peš nazaj na svoje domove.

Tu naj povem nekaj iz Radotovega dosedanjega življenja.

Rado ali Jakob Sušnik se je rodil Sušnikovi družini, ko so bili na begu v taborišču v Spittalu ob Dravi na Koroškem, leta 1948. S starši je prišel v Argentino, kjer so se po nekaj letih naselili v Slovenski vasi pri Buenos Airesu. Prva leta osnovne šole je preživel pri šolskih sestrah na Paternalu v Buenos Airesu, ko se je pa osnovalo Baragovo misijonišče in kmalu njegov Misijonski zavod za vzgojo misijonskega naraščaja, so starši dali Radota vanj in je bil torej med prvimi gojenci, skupaj s Petrom Opekom. V Misijonskem zavodu je doštudiral tudi tri gimnazijska leta, ker pa za nadaljnja leta študija še ni bilo tam možnosti, ga je vodstvo Baragovega misijonišča skupaj s Petrom Opeko poslalo dokončat gimnazijo v družbeni vzgojni zavod argentinskih soročakov v Escobar, kakih 70 km stran od Buenos Airesa. Tam je gimnazijo dokončal, vstopil v novicijat Misijonske družbe (lazaristov) za jugoslovansko provinco in študiral nekaj let bogoslovja v San Miguelu, nakar so ga predstojniki poslali v Ljubljano, da je na teološki fakulteti študije dokončal, bil posvečen v duhovnika in zapel novo mašo v šmartnem pri Kranju, kak mesec kasneje pa v Slovenski vasi. Kmalu po novi maši je šel na Madagaskar, kjer je ob mojem prihodu bival in deloval štiri leta in pol, najprej kajpada nekaj mesecev študiral malgaščino, potem pa bil nastavljen v Vangaindrano.

Vrnivši se z Radotove podružnice domov, sem zase maševal v hišni kapeli ob pol štirih popoldne. Po maši me je Rado povabil, da grem z njim malo k ženam, ki so bile prav tedaj na misijonu za duhovne vaje pred sprejemom v Marijino družbo in ta čas živlele v stari misijonski hiši na dvorišču, ki je bila prav tedaj radi šolskih počitnic prazna; z njimi so bile tudi zastopnice te cerkvene organizacije iz glavnega mesta Tananarive in glavna prednica farafanganskega področja. Kakih 12 žena je imelo biti sprejetih kot Marijine hčere naslednji dan med mašo v cerkvi pred vsem zbranim božjim ljudstvom. Tisti večer so ravno zaključile duhovne vaje in so bile vse živahno radostno razpoložene. Zastopnice iz Tananarive in Farafangana in midva smo morali sestri na pripravljene klopi, one so pa pred nami pele in plesale, pri čemer je bila najboljša plesalka prav najstarejša izmed njih, stara gotovo kakih šestdeset let, nad čemer sem bil kar presenečen: Razprostirala je roke in z dlanmi pomigavala kakor utripajo ptiči s perutmi in se prepeljavala sem in tja.

Pri večerji je bil to pot poleg bogoslovca, ki je bil prejšnji dan z Markom in z menoj pri Slabetu v Matangi, tudi visokorasel malgaški gojenec zadnjega letnika gimnazije v škofijskem malem semenišču. Rado mi je pripovedoval, da je vstop v bogoslovje za mladega fanta združen z velikimi žrtvami, kajti starši navadno vedno nasprotujejo, ker pač vedo, da bi fant kot duhovnik-celibater ne pridobil rodbini otrok, ki so največji zaklad Malgašem; pa tudi ekonomski razlogi so zraven: fant, ki študira, je upanje za vse sorodstvo, da bo s svojim višjim socialnim položajem kasneje vsej rodbini vir skupnega blagostanja vseh; kot duhovnik pač ne bi služil za to...

Naslednje jutro sem vstal ob 6.15. Bila je nedelja. Po molitvi in zajtrku sem se pripravil, da se udeležim maše ob pol deseti uri. Ljudje, zlasti mladina, so se začeli, praznično oblečeni, zbirati okoli cerkve. Vzel sem seboj filmsko kamero, da bi zvočno filmal sveti obred in petje božjega ljudstva. Spravil sem se ob stran prezbiterja, ki je precej vzvišen, da se lepo vidi tudi po cerkvi. Prezbiterij so za 75-letnico župnije, ki so jo obhajali kako leto prej, lepo za stalno olepšali. Visoko na stene so vdělali v okna malgaške pestre vitroje, prezbiterij sam pa je laični misijonar Tone Jemec obil z slikovito razporejenimi krajšimi in daljšimi deskami, tako da zgleda czadje kot valovito malgaško obzorje.

Počasi se cerkev polni, računam, da je v njej kakih 400 vernikov. V ospredju ob kraju otroci, za njimi v več vrstah sede v bele halje odete in z značilnimi malgaškimi čepicami pokrite žene, ki bodo med mašo sprejete v Marijino družbo. Za njimi vse polno drugih žena in deklet; vse to na desni strani cerkve, gledano iz prezbiterja. Na levi strani pa sami moški, med katerimi opazim tudi Markota. Nekako v sredi cerkve je harmonij in nekaj pevcev zraven.

Maša se bo začela. K ambonu pristopi kakih 16 let staro dekle, dijakinja, v belo albo oblečeno in prepasano s cingulom, ter napove mašo. Ljudje začno peti, res kar mogočno in večglasno prepevajo melodije z več varijacijami. Iz zakristije za oltarjem pride kakih csem strežnikov, vsi lepo v ministrantske obleke odeti, in za njimi v zelenem gotskem plašču naš Rado. Vsi ljudje so vstali. Rado začne mašo, stoječ med ministranti pri sedežih v ozadju prezbiterja. Pozdravi po malgaško, kakor je tudi vsa nadaljnja maša in vse petje v domačem jeziku. Berila berejo bralci, evangelij Rado, ki nato pridiga v gladki malgaščini, s primernim povdarkom, brez teatralike in, kakor se mi zdi, jedrnato ter kratko. Po pridigi je bil sprejem žena v Marijino družbo. Vse v belo ogrnjene žene se od strani pomaknejo v sredo pred glavni oltar. Prednica iz Farafangane stopi k ambonu in razloži vernikom pomen pripadnosti Marijini družbi. Nato stopi Rado pred oltarno mizo in molči iz obrednika, vprašujoč kandidatkinje, če žele postati članice Marijine družbe in če so pripravljene izpolnjevati družbena pravila in živeti po zgledu nebeške Matere. Vse odgovarjajo s skupnimi odgovori. Nato Rado vsaki ženi posebej obesi okrog vratu moder trak z veliko svetinjo Marije Brezmadežne čudodelne svetinje. Žene se potem umaknejo nazaj na svoje prostore ob strani in maša se nadaljuje ob mnogem in lepem prepevanju. Pozornost mi je vzbudilo darovanje: najprej prinesejo za mašo hostije in vino s svetimi posodami, potem se pa zvrste verniki in drug za drugim stopaje k na tleh položenima košaricama in dajo vanje svoj dar. Ko je darovanje končano, obe košarici z darovi položje na oltarno mizo, kjer ostanejo do konca maše. Pri Svet, svet, svet ljudstvo dolgo prepeva. Pri Po Kristusu, s Kristusom in v Kristusu je posebno lepo: vsa Cerkev se simbolično daruje skupaj s Kristusom s široko razprostrtimi in dvignjenimi rokami. Pri Očenašu ljudje spet dvignejo roke in jih dvignjene podajo drug drugemu v medsebojni povezanosti skupnosti božjih otrok. Obhajilo deli poleg duhovnika tudi sestra prednica, Malgašinja. Veliko ženstva pristopi, opazil pa sem, da le malo moških... Sam pri sebi sem ugotovil, da je to dejstvo edino, kar je motilo vtis prelepo obhajane najsvetejše daritve.

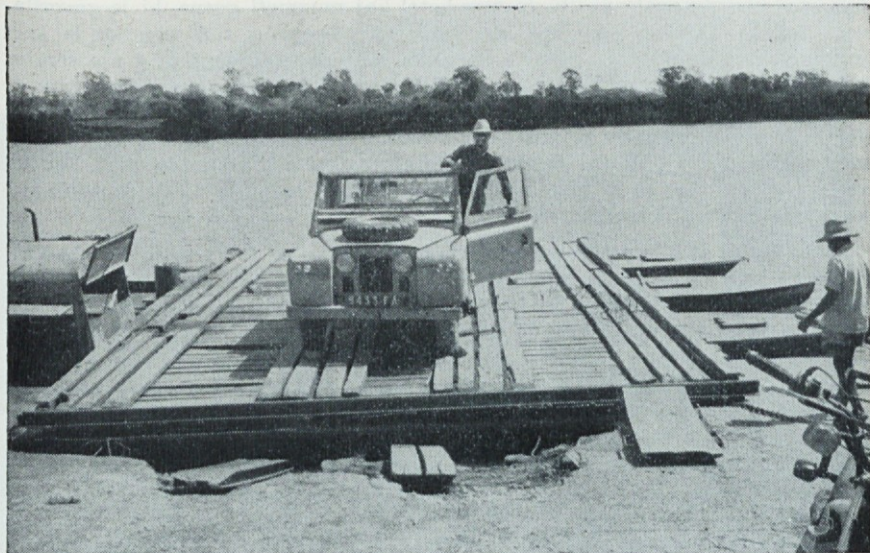
Pred zaključno molitvijo in po zahvali stopi k ambonu na drugi strani

starejši mož, predsednik cerkvenega odbora. V zelo dolgem pozdravu počasti gosta, zahvali se, da jim pošiljamo misijonarje, obžaluje, da iz Vangaindrana še ni izšel noben duhovnik. Povabi, naj vsi prosimo Boga, da bi doživeli še to milost; svojega domačega duhovnika. Ob zaključku njegovega govora pristopi k meni drug odličen član cerkvenega odbora in mi izroči dar te farne skupnosti v kuverti: 5.000 malgaških frankov (okrog 25 USA dolarjev). Kajpada sem se moral zahvaliti, kar jim je sproti prevajal Rado: Nisem prišel le radi obiska misijonarjev, ampak, da doživim to versko občino. Smo bratje in sestre ne le po Adamu, ker smo pač vsi ljudje, ampak tudi in še bolj v Kristusu, ker smo vsi Kristusovi. Ni krščanske občine brez duhovnika, a najbolje je, če je duhovnik eden izmed njih. Mi radi pošiljamo misijonarje, saj smo tudi sami prejeli od misijonarjev luč svete vere pred 1300 leti; odpošiljamo jih, ker jih iz vaše srede še ni. Želimu, da ne bi bilo več treba pošiljati misijonarjev, ker bi imeli Malgaši svoje duhovnike. Za to molimo in bomo molili res tudi mi, vaši bratje in sestre v Kristusu.

Po maši je imel cerkveni odbor sestanek v večjem prostoru misijonske hiše, ki je trajal do 13. Zaključil se je s skupnim kosilom vseh udeležencev in nas misijonarjev. Povabljen je bil tudi mestni župan, bivši poslanik pri Vatikanu, ki me je bil dva dni preje obiskal. Navzoča je bila tudi malgaška prednica usmiljenk, ker je članica cerkvenega odbora. Ob zaključku kosila je spet spregovoril predsednik cerkvenega odbora, še enkrat pozdravil obiskovalca, želeč mu, da bi se dobro počutil na Madagaskarju. Jaz porabim prliko in v odgovoru čestitam k njihovi lepi skupnosti, k njih sodelovanju z misijonarji, posebno pa k lepemu petju pri službi božji.

Ob 15 uri je prišla na pogovor malgaška prednica. Ker tudi francoskega jezika ne znam kaj prida, je bil eden od sobratov za tolmača. Ob tem srečanju sem spoznal, kako se more človek iz neugodnih življenjskih okoliščin visoko dvigniti, če hoče in če se opira na Boga. Ta zelo razumna in izobražena Malgašinja kakih 50-ih let bi bila po rojstvu skoraj zavržena, kajti rodila se je z nekoliko pokvarjenimi ustnicami in samo s po dvema prstoma na vsaki roki, pa so jo sorodniki že nameravali umoriti. A njena mama, katoličanka, tega ni pustila in se je zavzela za vzgojo te hčerkice, ki ji je dala pokvarjeno telo. Poskrbela je za njeno šolanje in versko vzgojo v zavodu sester in jo osrečila, ker jo je tudi Kristus izvolil za svojo službo, kjer toliko dobrega stori sama in po svojih sosestrah, katere vodi. Tista vrhovna prednica Marijinih hčera iz Farafangane, ki je nove članice Marijine družbe predstavila v cerkvi ob njih sprejemu, je njena rodna sestra, tako dobra pač tudi pod vplivom svoje sestre redovnice. Pod vodstvom te predstojnice deluje tudi slovenska misijonarka s. Amanda Potočnik, ki pripada skupnosti vangaindranske družine usmiljenk sv. Vincencija Pavelskega.

Tisto popoldne smo doživeli še en obisk. Čez široko reko Mananara pred Vangaindranom hoče država zgraditi 600 m dolg most in delo je prevzela italijanska gradbena družba Gambogga, ki je zgradila na Madagaskarju že šest mostov, enega še daljšega kot naj bi bil ta. Tu je že nekaj inženirjev, ki vodijo pripravljalna dela. Enega teh inženirjev sta bili prišli o počitnicah obiskat za mesec in pol žena in hčerka, kakih 18 let stara. In vsi trije so prišli na misijon malo pokramljat. Rado jih je povabil v obednico in postregel s

Brod je pripeljal čez reko; vsi ljudje in tudi Marko z motorjem so že stopili na suho, zdaj mora pa še Rado Sušnik z misijonskim Land Roverjem previdno zvoziti na suho, kajpada šele potem, ko mu težaki položijo v ta namen pripravljene železne podloge od broda na zemljo.

hladno pijačo. Govorili smo kajpada po italijansko. Na koncu so nas povabili, da se naslednji dan, ko bomo itak šli čez reko na pot h Kosmaču v Ankarano, ustavimo v njihovih barakah onstran reke in pri njih kosimo. Z veseljem smo sprejeli to povabilo.

Po odhodu italijanske družine sem spet sam maševal v hišni kapelici, nato smo povečerjali, potem so pa vsi drugi: Rado, Marko, bogoslovec in semenišnik v isti kapeli molili v malgaškem jeziku večernice, jaz sem pa med tem hodil po hodniku in molil rožni venec. Tako smo z Bogom zaključili Gospodov dan.

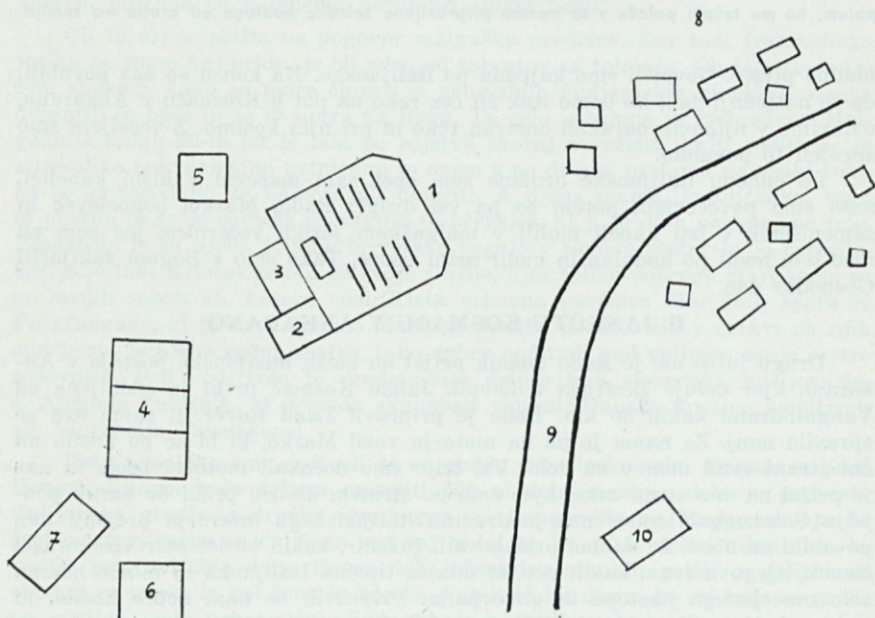
H JANKOTU KOSMAČU V ANKARANO

Drugo jutro me je Rado Sušnik peljal na obisk misijonske postaje v Ankarani, kjer deluje škofijski duhovnik Janko Kosmač in ki je oddaljena od Vangaindrana kakih 30 km. Rado je pripravil Land Rover in sama sva se spravila nanj. Za nama je pa na motorju vozil Marko, ki bi se po kosilu na oni strani vrnil domov na delo. Vsi trije smo dočakali motorni brod, ki nas je peljal na ono stran reke, kjer smo po strmem kloncu prišli do barak podjetja Gambogga, kamor nas je družina italijanskega inženirja prejšnji dan povabila na obed. Že so nas pričakovali. Inženir, kakih 50 let star visokorasel človek, njegova žena, kakih pet let mlajša tipična Italijanka in mlada hčerka zelo umerjenega nastopa in govorjenja. Pripravili so nam dobro kosilo, ki smo ga bolj cenili spriči okoliščin tamkajšnjih možnosti. Ko smo se razgovar-

jali, sem moral napeto paziti, če sem hotel kaj razumeti gospo, ki je govorila neki dialekt. Družina sicer živi v Pizzi. Hčerka govori tudi nemško in ker je kar dobro znala, sem ugotovil, da mora biti dobra študentka; z njo sem v tem jeziku mogočel izmenjati nekaj misli. Inženir je pravil, da gredo priprave za gradnjo mostu le počasi naprej, zdaj da privažajo od drugod, kjer so preje delali, stroje, obenem pa pripravljajo gradbeni material, lomijo in drobe gramoz v gori, itd. Obžaloval je, da ne morejo začeti z gradnjo že zdaj, ker je voda v reki nizka, in bi bilo lažje zajezenje reke in postavljanje opornikov, kakor pa bo to v deževni dobi.

Po kosilu je bilo treba kar hitro naprej. Marko se je na motorju odpeljal nazaj na misijon, kjer ga je čakalo nujno mehanično delo, inženir je pa prisedel k nama, ker je moral iti nadzorovat dela prav blizu tam, koder morava midva naprej. Pot nas je vodila najprej kakih 18 km po asfaltirani cesti, ki vodi v Farafangano, potem smo se pa podali na desno po gorski poti, ki se je odcepila in se vila precej v hrib. Komaj nekaj sto metrov navzgor smo zagledali na levo naprave za lomljenje skal in drobljenje kamenja in delavce pri pripravljanju stroja. Inženir se je poslovil od naju, midva pa naprej po poti še kakih 12 km po precej zaraščeni pokrajini.

Približni črtež Kosmačevega misijona: 1 - cerkev, 2 - stolp, 3 - zakristija, 4 - misijonska hiša, 5 - zasilna spalnica, 6 - čuvajeva hišica, 7 - dvoranica, 8 - vas, 9 - pot skozi vas in naprej, 10 - dvoranica za kino, etc.

Kosmač in Sušnik pred novo cerkvijo.

Po kaki uri večnje prideva v dolgo vas in med kočami pripeljeva do nje konca, kjer zagledava na jasi lepo novo cerkev. Za cerkvijo malo na levo stoji misijonska hiša s cinkovo streho. Avtomobil zapelje mimo cerkve pred hišo in izstopimo. Brnenje motorja je priklicalo možakarja v slamnati obleki, o katerem sem pozneje zvedel, da je čuvar misijona. Povprašamo po Kosmaču, in mož nam pravi, da ga gre poklicat. In res gre, a ne v hišo, ampak v malo hišico za cerkvijo, ki navadno služi Malgašem za kaščo, kamor spravljajo rižno žetev. Kar takoj se misijonar prikaže iz nje, še nekoliko dremoten, ker si je privoščil kratek popoldanski počitek. Kajpada sva se poznala osebno že iz Farafangane, ko me je tudi on prišel čakati, še bolj in dalje časa pa po pismih, ki si jih izmenjavava, odkar je šel on v misijone.

Janko Kosmač je bil rojen leta 1941 v Poljanski dolini. Je duhovnik koperske škofije. Šest let je bil že tam kaplan, potem se je odločil za Madagaskar, kamor je prišel pred osmimi leti. Najprej je študiral sedem mesecev jezik, potem je bil pa poslan na ta misijon Ankárano. Glede svoje bodočnosti mi je dejal sledeče: Želi ostati na Madagaskarju vsaj še toliko časa, da izpolni drugo petletko. Če bi potem še želel delovati tu, bi raje vstopil v Misijonsko družbo, ki v teh krajih deluje, kajti če bi ostal kot škofijski duhovnik še več let na otoku, ne ve, kako bi se potem ob koncu svojega misijonskega dela spet znašel v slovenskem dušnem pastirstvu, ko bi se vrnil.

Misijonar naju je popeljal v svojo misijonsko hišo, ki je dvakrat predeljena, tako da ima tri prostore: pisarna in sprejemnica, kuhinja in obednica,

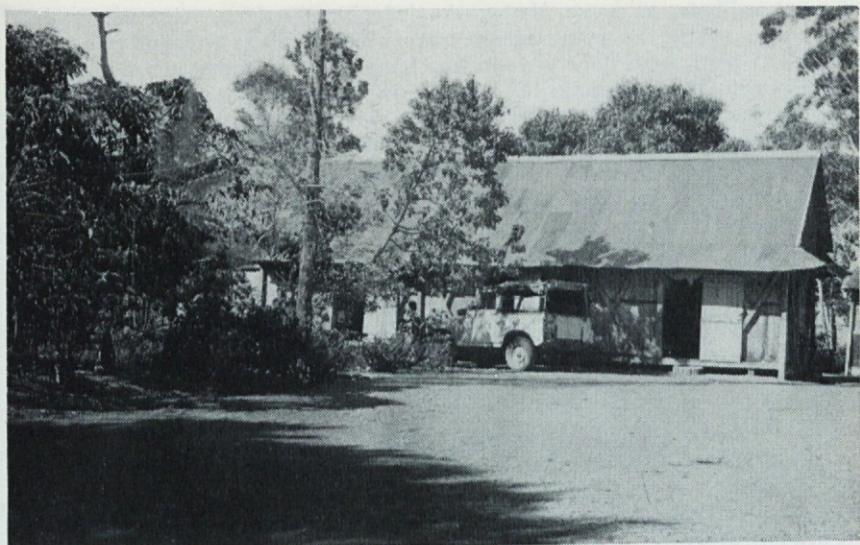
pa spalnica, v kateri verjetno misijonar navadno počiva, a jo odstopi gostu, kadar pride na misijon, sam se pa za ta čas umakne v tisto kaščo. Vse v hiši je leseno in zelo skromno opremljeno, a čisto in urejeno. Misijonar se za zvezo s svetom poslužuje močnejšega radijskega aparata na baterije, na katerega ob večerih ujame tudi slovenska londonska poročila.

Po okrepcilu naju je misijonar peljal v cerkev, ki je sicer majhna, celo manjša kot ona pri Slabetu v Matangi, a radi svojega položaja, arhitektonske linije in bogate ornamentike v zunanosti zglada na prvi pogled veliko večja. Gradbenik te cerkve je bil Fredi Žitnik, laični misijonar iz Slovenske vasi pri Buenos Airesu, oltar v njej, ki je edina likovna stvaritev v njej, pa je izdelal njegov tovariš Tone Jemec, tudi od tam. Po cerkvi so položene lesene klopi brez naslonjal, v kotu je preprosta spovednica, vse ostalo je še bolj prazno. Misijonar je razlagal, da do ureditve notranjosti cerkve, ki je bila komaj pred dvema, tremi leti zgrajena, še ni mogel priti.

Stopili smo pred cerkev, se slikali skupaj z otročadjo, ki se je med tem nabrala pred njo, potem pa stopili malo po vasi. Vse hiše in kašče ob njih so čisto malgaško grajene, le protestantska cerkev in menda neka bolnišnica blizu tam sta zidani in s cinkovimi ploščami pokriti. A nobena od teh stavb ni tako lepa na pogled kot naša cerkev. Potem nas je misijonar peljal na rob vasi, kjer pokrajina skoraj odsekano pade v dolino. Ta kraj je najvišji na področju od Farafangane do Vangaindrana, 158 m nadmorske višine. V večerni luči so se lepo videli kraji v dolini in hribi v daljavi. Po dolini ima Kosmač večino postojank, med hribi v daljavi 100 km pa leži Vondrozo, kjer bomo obiskali misijon Franceta Buha čez nekaj dni...

Zvon v zvoniku za cerkvijo je pozvonil k večernicam. Pohitela sva. V cerkvi se je kljub temu, da je bil delavnik, zbralo veliko ljudi. Peli so kompletorij v malgaškem jeziku, zadnji del dnevne duhovniše molitve, a po predkonecilskem besedilu s tremi psalmi, namesto enega. Vse psalme so peli ljudje pod vodstvom katehista in kajpada misijonar z njimi; le-ta je na koncu povedal nekaj vzpodbudnih misli.

Po večernicah sem videl, zakaj je bila udeležba za delavnik izredno velika; vse je šlo namreč iz cerkve, ne morda na domove, ampak v malo dvorano malo bolj zadaj za župniščem. Tam so ljudje s preprosto, a pristrčno prireditvijo hoteli pozdraviti oba gosta. Bilo je kakih 40 oseb, večinoma mladina, ki so se posedli po tleh na rogoznicah ob straneh, v sredi pa pustili prazen prostor. Ob eni strani smo na stolčkih sedeli mi: Kosmač, Rado in jaz, pa katehist in nekateri vaški veljaki. Ob zvoku zelo lepo prepevanih pesmi so se vrstili lepi in zanimivi plesi mladih. Vmes je bil katehistov pozdrav obiskovalcu, ki je bil na koncu tudi obdarjen s 300 malgaškimi franki. Daru mi spet ni dal govornik katehist, ampak njemu najbližji odlični udeleženeec, kakor je tu običaj. Ko sem se tudi jaz oglašil k besedi ob Radotovem tolmačenju in se zahvalil za počastitev in velikodušen dar, sem spet moj dar plesoči mladini (500 malgaških frankov) izročil Radotu, da jih je oddal. Prireditve se je zaključila spet s splošnim rokovanjem. Ljudje so bili čisto domači napram tujemu obiskovalcu, pač ker imajo radi misijonarja, pa so svojo ljubezen prenesli tudi na njegovega gosta.

Kosmačeva misijonska hiša s cinkovo streho; pred njo avto vanganindranskega misijona, s katerim sva se z Radotom pripeljala.

Po prireditvi naju je Kosmač povabil k večerji, ki so jo pripravile kuharice, posebej naprošene za to priliko. Kar dvoje vrst mesa so položile na mizo: kokošje in gosje, zraven pa sladko kuhano zelje, riž in zelnato solato. Za konec kava, ki jo je pridelal Kosmač, ki je pa ne on ne Rado nista pila, le jaz; najbrže sta vedela, kako je močna... , kar sem jaz pozneje čutil, ko zlepa nisem mogel zaspati. Po drugi strani mi je kava prav prišla, ker sem hotel ostati čim dalje buden, kajti vedel sem, da bova morala z Radotom naslednje jutro že naprej, jaz se pa z misijonarjem prav za prav še nisem nič pogovoril o njegovem delu. Zato sva s Kosmačem sedla v pisarno in dolgo v noč kramljala.

Kosmač mi je pripovedoval o svojem misijonu. Pred njim je bil tu nekaj časa tudi škofijski duhovnik Cikanek (ki deluje zdaj v Braziliji). Na področju je kakih 30.000 ljudi, med njimi kakih 1.800 katoličanov, ki so raztreseni po 18 vaseh, od katerih ima večina tudi kapelice. Najbolj oddaljena podružnica je 50 km daleč. Kosmač pravi, da ni točno, imenovati te postojanke „podružnice“, ker da so cerkveno gledano enakopravni deli ene in iste župnije. Vas, v kateri stoji nova cerkev in kjer on živi, je pač sedež, od katerega on potuje na vse strani, in v tej vasi ni niti največ katoličanov. Do nekaterih vasi misijonar pride z motorjem, do drugih peš. Avtomobil je imel, a je bil za misijon pretežno breme. Na področju njegove župnije je približno isto toliko protestantov kot katoličanov, se pravi obojih skupaj okrog 3.500; komaj dobra desetina vsega prebivalstva je torej šele krščanska. Protestantki dušni pastir je Malgaš. Protestantom je lažje dobiti domačine za pastore, ker

ni vmes celibata, ki je na Madagaskarju velika socialna ovira za katoliški duhovniški poklic. Na podružnicah vsako nedeljo obhajajo bogoslužje, ki ga vodijo katehisti. Le-ti dobe iz župnijske blagajne le skromno nagrado, škofija sama je ustavila plačevanje teh sodelavcev. Tako so katehisti večinoma idealisti, ki žele sodelovati s Cerkvijo pri evangelizaciji rojakov. Katehistom daje moralno oporo cerkveni svet, ki ga ima vsaka skupnost. Misijonar je skoraj vedno na potu, le en dan v tednu tu v Ankarani in to malokdaj v nedeljo.

Zanimalo me je, kako je s sodelovanjem misijonarja pri pogrebu katoličana v vaseh, spričo različnih krščanskih skupnosti v vasi in celo spričo nekristjanov v večini. Kosmač gre obiskat družino pokojnega in ji prinese svoj delež k pogrebnim stroškom, kakor to napravijo tudi ostali vaščani. K mrliču pride vsa vas. Ob večerih in pončiči pojejo krščanske pesmi, ki jih vsi kristjani znajo, pojejo pa ločeno, enkrat protestanti, drugič katoličani. A oboji so si prijatelji, kakor je v prijateljskih odnosih tudi misijonar s pastorem. Tik pred pogrebom prinesejo katoličana v cerkev ali kapelo, kjer je včasih, če je navzoč misijonar, tudi pogrebna maša. Mrliča ne dajo v krsto, ampak ga zavijejo v čim dragocenejše blago, in ga nesejo v grobnico.

Vprašal sem misijonarja tudi, če on kaj kmetuje, kar delajo nekateri njegovi tcvariši, da s tem vzpodbujajo druge k delu, pa tudi, da se lažje vzdržujejo. Odgovoril mi je, da bi to tudi njemu prijalo, a da ne more, ker ima dušnopastirskega dela preveč spričo 18 katoliških skupnosti v župniji, za katere je zadolžen in odgovoren. Poleg tega da je tudi rodna zemlja, kar je je na cerkvenem zemljišču, zelo oddaljena in od rok. Pač pa ima okrog in okrog hiše nekaj kavovcev, ki mu rode kave ravno toliko, da jo ima za sestanke katehistov v središču. Misijonar je še dodal, da so družine na njegovem področju, ki letno pridelajo kave za 1.000 USA dolarjev vrednosti. Za kilogram kave se dobi približno 1 dolar USA.

V tem kraju, kjer ima misijonar sedež, je le nekaj več kot 100 katoličanov, od katerih jih kakih 80 živi krščansko in moli. Letno ima kakih pet odraslih novokrščencev. Med ljudmi je velik problem alkoholizma. Primer: v dvorani, bolj blizu cerkve, ki jo ima za večje prireditve (ne v tisti, kjer so me pozdravili zvečer), je misijonar organiziral kino predstavo s skromno vstopnino. Katoliški fantje naj bi bili reditelji, pa so bili vsi ovinjeni. Kupujejo rum, ki ga pridelujejo iz sladkornega trsa. Zato pa manjka sladkorja, ker ga gre preveč v alkoholne piječe. Po deželi je povsod razvita skrivna žganjehuha iz sladkorja ali banan.

Kosmač se zelo trudi, da bi bilo povsod redno nedeljsko bogoslužje, pa dobro obiskano, ker tako dobe verniki takorekoč stalne injekcije božje besede in božje milosti, ki jim bo dajala moč, da bodo tudi po evangeliju živeli. V njegovem misijonu je pač za ljudi, kjer ob nedeljah ni maše, cerkvena zapoved tako preurejena: Bodi vsako nedeljo pri bogoslužju...

Hvala Bogu, v kratkem času sem od misijonarja precej zvedel o razmerah v njegovem misijonu. Rahlo sem mu očital, zakaj nam o vsem tem in drugem nikoli nič ne poroča, ko vendar toliko ve... A sem razumel, da mu manjka potrebnega časa, pa tudi ni vsak za pisanje...

A treba je bilo iti k počitku. Kosmač in Rado sta se spravila spat v tisto kaščo, jaz sem pa prav gosposko legel na udobno pripravljeno ležišče v sobi,

Kosmač z obiskovalcem in otroci.

ki mi ga je misijonar cdstopil. Pa nisem mogel zaspati, nekaj radi preje popite močne kave, nekaj pa tudi, ker se je ulila ploha, za ta čas nekaj ne navadnega. Ko se je dež malo polegel in sem končno malo zadremal, me zbude stopinje nekoga prihajajočega k mojemu oknu na desni strani stene tik nad ležiščem. Pri oknu se koraki ustavijo. Malo zazeblu me je pri srcu: Kaj če prihaja kdo napadat in krast. V hiši sem bil čisto sam. In skozi okno me lahko useka po glavi... Tedaj pa se prišlec, moški Malgaš, oglasi in nekaj govori. Istočasno sveti skozi okno v mojo sobo z električno svetilko. Ko glas le še nekaj hoče, zagrabim tudi jaz nočno svetilko z omarice, posvetim z njo ter glasno rečem: Kdo pa je...!? Skozi okno si niti nisem upal pogledati, a razložim besede: Mompera... Tedaj me je skrb popustila, kajti ta beseda v malgaščini pomeni prijazni naziv duhovniku, izhajajoč iz francoskega Mon père... moj oče..., kakor bi mi rekli: Gospod! Tisti hip sem se zavedel, da ta, ki je pod oknom, ne more biti kak tat, ampak kdo, ki bi morda za kaj rad dobil misijonarja, morda radi kakega umirajočega... Pa tudi nočni obiskovalec je odšel, kot sem ugotovil po oddaljujočih se korakih. Srce se mi je umirilo in sem sladko spal do jutra.

Ko sem dogodivščino z nočnim obiskovalcem zjutraj povedal misijonarju, mi je razložil, da je bil to gotovo čuvaj misijona, ki je ob svojem obhodu opazil, da je okno sobe, kjer misijonar navadno spi, odprto, čeprav je še grozil dež, pa ga je prišel opozoriti, da bi bilo bolje okno zapreti... Tega čuvaja ima misijonar nekaj iz usmiljenja, ker je malo omejen in nima nikogar, pa mu je dal na razpolago hišico ob župnišču in mu nudi kaj za pod zob, nekaj mu pa tudi služi, da čuva misijon, ko je misijonar skoraj vedno na

potu, kajti moč, čeprav omejen, je zanesljiv in pošten ter skrben, to noč zame še preveč skrben...

Ob šestih zjutraj me zbudi katehistovo zvonjenje za angelovo češčenje. Vstanem in se umijem v umivalniku s tekočo vodo-kapnico. Misijonar Buh je pred naselitvijo stalnega misijonarja tu prihajal skozi dve leti iz Vangaindrano od časa do časa semkaj pastirovat, pa je takole mimogrede nape-ljal deževnico v misijonsko hišo in je to zdaj tudi meni prav prišlo.

Ob sedmih v cerkvi somašujeta Rado in Kosmač, ki je najprej pred mašo spovedal kakih šest deklet in otrok. Nabralo se je spet precej ljudi, ki so utrano peli. Berilo je bral katehist, ki je tudi sicer nekako vodil pobožnost ljudstva pri maši. Pridigal je pa Rado. Po maši se udeleženci zbero pred hišo in se poslove od obiskovalcev. Spet govor katehista za slovo, moj odgovor, ki ga tolmači Kosmač, iskreno in živahno stiskanje rok, ob katerem sem čutil tako naravno prijaznost in gostoljubnost, pa živo vero teh Kosmačevih ljudi, da sem bil kar ganjen, in ljudje so se razšli. Mi pa smo stopili v hišo k zajtrku, da se pred odhodom okrepčamo.

Nazaj sva se z Radotom spet srečno vozila. Na občinski meji so sicer bili mitničarji in orožniki, a kaže, da so naju poznali in so nama kar pokazali lepo naprej. Ob 11 dopoldne sva že v Vangaindrano. Marko je ravno končal s popraviljanjem Petrovega motorja. Opoldne kosimo, po kosilu se pa spravim h temeljitemu počitku, da sem nadoknadil pomanjkanje spanja ponoči, pa tudi da se okrepim za novi obisk, in sicer misijona v Ranomeni.

(Se nadaljuje.)

Pogled na malgaško pokrajino.

PO MISIJSKEM SVAETJU

KITAJSKI KATOLICIZEM se počasi odkriva. Do nedavna je bilo le slutiti, da še živi podtalna kitajska Cerkev. Več je bilo zadnje dve leti pisanega o odpiranju cerkva in izjavah kitajskih škofov, ki pa so bili posvečeni brez odobrenja Vatikana. Prvi škof, ki je bil po komunistični zasedbi od papeža imenovan in posvečen, je jezuit Yang-Yee-Ming. Bil je dvajset let v zaporu, vikar škofije v Kvančovu, zdaj pa nadškof in je med drugimi prišel tudi na binkoštni zbor letos 6. junija. Kar je bolj pomembno: tega škofa je priznala tudi kitajska oblast. Daje upanje, da bo posrednik med narodno in Rimu vdano Cerkvijo? To je že premik. Še bolj pa se potrjuje vest, kako se je med narodom po deželi vera ohranila. Te vesti prinašajo duhovniki, ki odhajajo k svojcem na obisk. Ljudje si žele zakramentov, predvsem svete maše, spovedi, obhajila. Od daleč prihajajo, kadar zvedo, da je kdo prišel. In navadno taki duhovniki ali tudi laiki prihajajo nazaj v Hong Kong utrujeni od naporega dela. Za vse pa je to veselo upanje, da Cerkev tam ni le preživela težkih časov, ampak da se je utrdila in na globino zaživela in da hoče biti prava, papežu vdana Cerkev. Čas – tako se zdi – dela za zveste katoličane. In čim bolj se bo Kitajska odpirala, tem več je upanja, da bodo iz katakomb prišli na dan katoličani in zahtevali tisto svobodo,

ki jim je bila dana na papirju, od vzeta pa v praksi. Tako zdaj niso le veliki verski shodi v mestih, kjer so znova odprli cerkve, zanimanje za versko življenje se je začelo prebujati še bolj na deželi, in to ne le med starimi, ampak tudi med mladino. Kot ves čas, te podatke zbira jezuit Landauy, ki je v svojih izjavah zelo previden, da ne bi prebujal preneglega in prevelikega optimizma. Zgovorna so najbolj dejstva sama.

VIETNAMSKI BOGOSLOVCI imajo silno težko pot do poklica. Kar bi moralo odpreti oči vsem katoličanom, je to dejstvo: stari krščanski narodi so brez poklicev. Velika semenišča so prazna, ponekod, kjer je bil tak razcvet, kot v Holandiji, bo v kratkem v vseh župnijah duhovnik nad 60 let star. V Vietnamu pa je poklicev dovolj. Ni pa semenišč, ker jih ne sme biti. Kaj ni čudno, da pišejo iz Vietnama: „Pri nas ni vprašanje poklicev. Imamo jih na koše, a ne morejo biti vpisani v družinsko listino nobene skupnosti“, pa naj bo to redovna skupnost ali pa svetnih duhovnikov. Pretkane uredbe ne dovoljujejo, da bi se kdo kam priselil. Le tisti, ki so se izkazali v delu za obnovo države, dobe tu in tam dovoljenje, da se pridružijo duhovni skupnosti. Poleg tega je prepoved potovanja iz kraja v kraj. Za to je spet potrebno posebno dovoljenje, ki se ne dobi lahko. In če se

mlademu fantu posreči, da gre skozi vse preizkušnje obnovitvenega dela, da dobi dovoljenje za odselitev, da redovna ali duhovna skupnost dobi dovoljenje, da ga sprejme v svojo družino, da dokonča tam filozofske in teološke študije, spet brez posebnega dovoljenja ne more biti posvečen v duhovnika. Cerkev je prisiljena, da tako kot na Slovaškem, začnjenja posvečevati tajne duhovnike in škofe. To pa spet pomeni za mlade fante, sprejeti poklic za ceno življenja. Koliko vitalnosti ima Cerkev! V vsej svobodi, v vsem komfortu pa mladi ljudje ne pridejo do poklica, ne ker ga ne bi imeli, ampak ker niso pripravljeni za žrtve. Tam pa izpostavljajo življenje, samo da bi postali duhovniki. Pridiga zvodenelemu krščanskemu zapadu!

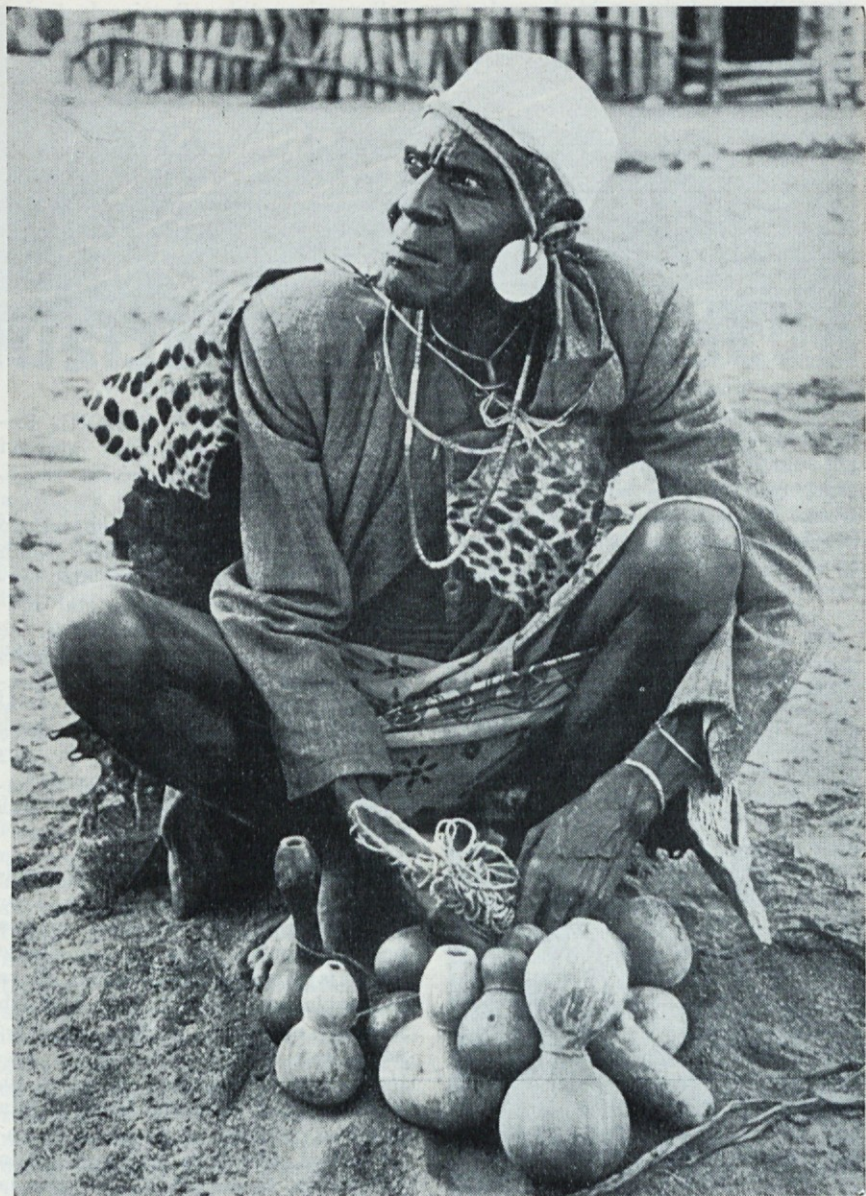
V RUANDI je pet milijonov prebivalcev. Med njimi je 40 odstotkov katoličanov, večinoma iz rodu Bantu. Včasih je bila to belgijska kolonija, zdaj svobodna država, ki svoje rudno bogastvo izvaža v Združene države in Zahodno Evropo. Veliko pove že to, da imajo več listov, nekatere z visoko naklado. štirinajstdnevni katoliški list Kinymateka izhaja v 11.000 izvodih, mladinski list pa kar v 62.000 izvodih. Ljudje radi bero, ker v njih ni samo verska vzgoja, ampak obravnavajo tudi socialna vprašanja in posebej mladinska vprašanja. Torej začnjenja Cerkev v Ruandi postajati vedno bolj živa.

PAPUANSKA NOVA GVINEJA ima okrog dva milijona in pol prebivalcev, A so vse prej kot en narod, saj so razdeljeni na 700 rodov, ki govore različni jeziki in so iz pradavnine med seboj ne le ločeni, ampak celo sovražno razpoloženi. Geslo: en narod, en jezik, ena država je za zdaj le program, ki pa ne bo tako hitro ures-

ničen. Glavno delo naj bi opravile šole. V tem ravno so misijonarji storili ogromno. Njihovo delo je bilo trdo, mnogi so bili pravi heroji, da so med ljudožrci sejali seme božje besede. Uspehi niso izostali. Vernikov je 700.000. Misijonarjev je neverjetno veliko, kar 7.000. Treba pa je misliti na to, da so ti rodovi razsejani na velike daljave. In da so mogli organizirati male cerkvene občine, so se morali tudi misijonarji razpršiti ne le po obali, ki je bolj obljudena in kultivirana, ampak predvsem pogorskih planotah, kjer še zdaj žive osamljeni rodovi. Dve tretjini vseh šol so zgradili misijonarji sami. Šola v Papuanski Novi gvineji pa pomeni tudi iz učnega stališča pionirsko delo.

POGANSKA AFRIKA. Ta izraz je že zdavnaj pokopan. Res, v Afriki je še vedno animizem, vera v duhove. A nad vsem tem je v srcu Afrikanca globoko prepričanje, da je nad nami Bog, ki dobro plačuje in hudo kaznuje. Z njim v zvezi je vera v posmrtnost. „že 24 let sem v Afriki,“ pravi neka sestra misijonarka, „pa še nisem srečala brezbožnika.“ Je Bog nad nami, ki me pozna in me ljubi, tako prepričanje nosi v svojem srcu Afrikanec. Zato bi bolj veljala beseda pogan za moderne ateiste kot pa za črnce. Zato pa je tudi evangelizacija med njimi toliko lažja kot na Japonskem, ki je civilizirana, pa okužena z modernim brezboštvom.

NAGALAND, ena zveznih držav Indije, ima prvega ministra katoličana, ki mu je ime Don Bosco. Italijanski salezijanec je prišel v ta kraj, kamor so angleški anglikanci prepovedali vstop katoličanom, kot kaplan sester, ki so sprejele bolnico. A ta je počasi le dobil stik z ljudmi, potem začel zbirati dečke in nazadnje uspel. Med

V mnogih deželah se še vedno dobe čarovniki...

njegovimi prvimi uspehi je sedanji predsednik. Pri krstu je dobil ime Don Bosco. In ljudje mu kar tako rečejo tudi danes.

INDIJA ima samo 10 milijonom katoličanov, a čez sto škofij. Tako se za Italijo, Brazilijo in Združenimi državami uvršča na četrto mesto. Vseh škofov je 117 in to so večinoma domačini. Dva sta kardinala in 17 je nadškofov.

PRVI SUŽNJI, v prvotnem pomenu besede, še vedno obstajajo. London-ska organizacija, ki dela proti suženjstvu, je odkrila, da je v Mavretaniji 100.000 pravih sužnjev in 300.000 pol-sužnjev. Da opravičujejo suženjstvo, tudi prodajo sužnjev kot potrošno blago, se lastniki sužnjev neupravičeno sklicujejo na koran, „sveto pismo“ muslimanov. Zdaj je v de-

Trije „prizadeti“ otroci z Madagaskarja.

želi sami nastalo gibanje, da izgine iz naroda ta sramota.

ZAIRE s svojim poizkusom, ko je poddržaval katoliške šole, ni uspel. To je bila leta 1974. Že leta 1977 je vlada prosila, naj Cerkev pomaga. Na mnogih krajih je dobila ruševine v vsakem pogledu. Kratkotamo: država ni bila zmožna voditi že urejeni šolski sistem. Zdaj imajo katoličani spet v rokah več kot polovico šol. Skoraj 4.000 je osnovnih šol, kjer se uči več kot 1.700.000 otrok, v srednjih in visokih šolah, ki jih je tudi čez tisoč, pa več kot 230.000 dijakov.

AMERIKE NI PRVI ODKRIL Kolumb, nit; Vikingi, ampak kitajski menih Hishen. V znanstveni reviji, ki izhaja v Pekingju pod naslovom „China Reconstructs“ je objavljeno to najnovejše odkritje. Ta menih je odpotoval iz Kitajske leta 452, preplul 11.000 kilometrov, prštal najverjetneje v sedanji Mehiki in se vrnil na Kitajsko leta 499. Razmere, ki jih opisuje, sovpadajo z razmerami, ki jih iz drugih virov poznaajo iz petega stoletja. Če so te raziskave točne, potem je bil ta Kitajec v Ameriki 500 let prej kot Vikingi in seveda več kot tisoč let prej kot Kolumb.

V INDONEZIJU je postalo pomanjkanje duhovnikov silno pereče. Vsako nedeljo je 60 odstotkov cerkva brez duhovnika. Besedno bogoslužje opravljajo redovnice, katehisti ali za to pooblašteni laiki. In ker domačih poklicev ni dovolj, je blizu vpranje: kako dati ljudem evharistično življenje brez duhovnikov? Misel na to, da bi posvetili poročene laike, je bila ponovno izražena, ni pa prišlo do kake rešitve. Ako bi ta privilegij dobila Indonezija, bi morala Cerkev seveda tudi drugod opustiti dosedanjo disciplino neporočenih duhovnikov.

A Z I J A

IRAN

Tam še vedno kljub vsemu deluje s CECILIJA RODE, usmiljenka, v velikem državnem gobavskem naselju blizu Tabriza. Od nje imamo dve pismi:

V prvem z dne 5. aprila piše misijonarka:

„Vprašali ste, če so poleg nas usmiljenk v tej gobavski naselbini še kaki drugi ne-Iranci, in Vam tole odgovorim:

Zaenkrat sta tu še dva Mala brata Jezusova (družba v duhu Charlesa de Foucaulda). Eden je tisti, ki je prišel na razgovor z Vami, ko ste nas obiskali, je duhovnik, že precej prileten, saj tudi samo v Iranu deluje že 22 let. Drugi je tudi duhovnik-zdravnik, mlajši človek, kakih 45 let star. Od Indijcev, ki jih je bilo ob Vašem obisku še veliko v bolnici, je pa ostal le še zdravnik za očne bolezni; njegova žena je bila šla na počitnice, a se ni vrnila; tudi ona je bila očesna zdravnica. V naselbini je namreč bolnišnica s 35 posteljami, kjer veliko delata naši dve sestri, pomagajo jim pa štiri hčerke bolnikov, ki z njimi žive tu, in nekaj gobavcev samih, ki jim bolezen še ni tako razvita; eden

od njih se je naučil dajati injekcije, drugi prevezovat rane... Kajpada je vse važnejše delo pri bolnikih na ramah sester. Tisti starejši Jezusov brat Robert tudi pomaga v bolnici; zlasti vedno nadomesti kako sestro, ko gre ta na duhovne vaje ali na počitnice. Isti brat-duhovnik se je tudi naučil izdelovati posebne čevlje za bolnike z okrnjenimi stopali, na katerih pri mnogih od prstov ni ničesar ostalo in morajo kajpada nositi čisto posebno narejeno obuvalo. Brat Robert se je izdelovanja takih obuval naučil pri nekem prostovoljcu Angležu, ki hodi po celem svetu v gobavska naselja in uči izdelovati take čevlje. Tak je torej položaj inozemcev v naši naselbini sredi gobavcev.

Pri gospodih lazaristih v Tabrizu, kjer ste tisti teden živeli, sta ostala tam le še dva gospoda, eden, mlajši, Francoz, drugi Armeneec. Za našo obnovo zaobljub 25. marca (usmiljenke namreč obnavljajo svoje zaobljube vsako leto, in sicer 25. marca; op. ur.) sta prišli k nam v gobavsko naselbino obe sestri, ki delujeta kakih 350 km stran od nas v kraju Rezajah, iz Tabriza pa sta prišla oba lazarista, pridružila pa sta se tudi oba naša duhovnika Mala Jezusova brata, in smo sredi muslimanskega sveta doživeli

S. Anica Miklavčič z Stankom Pavlinom
spodaj njih 82 letna vratarica, katoličanka,
ki je vsak dan pri maši in obhajilu.

lepo koncelebrirano peto sveto mašo, pri kateri je pridigal armenski lazarist Poghos o ponižnosti; vsi skupaj smo slavili našega Gospoda okrog skromnega oltarja, veseli, da moremo v tem okolju in teh razmerah to storiti.“

V naslednjem pismu z dne 14. junija nam pa misijonarka s. Rode tole piše:

„Pri nas ni veliko sprememb. Dovoljenje, da smo tu na delu, nam je sestram podeljeno do meseca novembra tega leta. Preje so vedno podaljševali za leto dni, zdaj pa ne več kot za pol leta. Eden gospodov lazaristov, mlajši, g. Lazar je moral iz Irana oditi. Odkar je bila njihova šola podržavljena, je imel vedno težave z ravnateljem. Na Veliki četrtek pa so jim kar s silo zasedli tri šolske sobe in jih spremenili v salon za sestanke, za igro ping-pong in za stanovanje neke uboge Rusinje. Zahtevali so tudi ključke od vhodnih vrat in dvorišča pred cerkvijo. Sobrat, apostolski nuncij, lazarist mons. Bugnini je prišel iz Teherana, da bi posredoval in da bi vrnili zasedeno. Oblasti v Tabrizu so odlcile, da se bo to zgodilo, kakor hitro g. Lazar zapusti misijon. Misijonar je še isti dan odšel na počitnice k staršem v Francijo. In res so obljubo izpolnili ter prostore izpraznili. Namesto Lazarja prihaja zdaj drug lazarist iz Teherana vsakih 14 dni v Tabriz, da v raznih stvareh nadomesti sobrata, ki se je moral umakniti; v Tabrizu ostane v ta namen teden dni. Starejši gospod armenske narodnosti pa ostaja sam cele tedne...“

HONG KONG

S pismom z dne 13. junija se je od tam oglasila s. ANICA MIKLAVČIČ, kanosijanka:

„Z misijonajem Pavlinom se več-

Krst 85 letnega starčka, ki ga je poučevala naša misijonarka, kot poroča v pismu tukaj.

krat vidiva in tudi po telefonu se včasih pomeniva, saj za kakega drugega Slovenca v Hong Kongu ne veva. Pred nekaj dnevi me je obiskal zelo dobre volje in je napravil več fotografskih posnetkov, ki Vam jih tu nekaj pošiljam, kot mi je naročil.

Moje delo med bolniki je lepo; poleg moje kitajščine mi tudi angleščina prav pride. V tej naši župniji sv. Antona delujejo salezijanci, zelo dobri gospodje, ki že vedo zame, pa mi pošiljajo za pouk na zakramente tiste, ki znajo kitajski jezik. Med drugim sem pripravljala za sv. birmo 14. junija tri dekleta, ki so prišle s kitajske celine pred mesecem dni in jih je k meni poslal salezijanski župnik, ker še ne znajo hangkoške kitajščine, pač pa mandarinščino, ki jo govorim jaz. Kot katoličanke so poiskale cerkev, a so našle tudi sestro z znanjem

njih jezika. To so tri rodne sestre stare od 21 do 26 let, ki so bile na Kitajskem pred dvema letoma skrivaj krščene; krstil jih je duhovnik, ki so ga po dolgem času spustili iz zapora. Pravile so mi, da je tam več sester redovnic, ki poučujejo krščanski nauk katehumene, ki se zbirajo privatno po hišah. Kako sem bila presenečena, ko sem ugotovila, da znajo prav dobro krščanski nauk. Čudile so se, kako to, da v Hong Kongu pred mašo v cerkvah ne molijo skupne jutranje molitve... Križev pot, rožni venec in druge molitve tamkaj skupno molijo. Te sestre so hotele, da bi jim bila birmanska botra, a to v naši družbi ni sprejeto.

Za Veliko noč sem pripravila na krst 85 letnega starčka. Čeprav je zelo nagluščen, me je napeto poslušal in vse lepo razumel, kar sem mu raz-

ločno razlagala. Zdaj mu vsako soboto nesem sveto obhajilo; kakor hitro me zagleda, ko vstopim, takoj napravi križ. Tudi njegov sin je dober človek in je vesel, da je njegov oče tako lepo pripravljen na večnost. Že dve leti je iskal koga, ki bi očeta pripravil na krst, pa so zdaj mene staknili za to...

Tudi sicer sem prevzela vlogo sv. Tarcizija, ker pogosto nosim Najsvetejše bolnikom. Z župnikovim dovoljenjem sem na primer dva meseca vsak dan nosila sveto obhajilo v bolnišnico, ki nima kaplana, ker je državna. Tam je bil bolnik, katerega primer je zelo vzpodbuden: Šele 40 let star, je postal mrtvouden kar nanagloma. Bil je nekdanji gojenec salezijancev in je imel zelo rad rektorja, pa ga je želel še enkrat videti, preden umrje. Njegova žena je bila tudi gojenka v našem zavodu in je polna vere. Vsi skupaj smo začeli moliti devetdnevnicu k sv. Antonu. Bolnik je počasi začel premikati roke, nato noge in vse je šlo na boljše dan na dan. Zelo je hrepenel po Evharistiji in prosil za vsakdanje sv. obhajilo, ki sem mu ga jaz nosila. Zdravnik je izjavil, da bo mogel zapustiti bolnišnico v teku dveh mesecev. Prav na Binkošti sem končala ta moj evharistični misijon. Bolnik je med tem povsem ozdravel in mislimo, da se je zgodil čudež. Zelo je hvaležen za vsakdanje obhajilo, ki ga je v času bolezni prejemal samo on, kajti drugi bolniki ga prejmejo le tedensko. Zahvaljevala sem pa tudi jaz Boga za to srečo, da sem mogla biti temu človeku Kristonosilka.

Molite zame, da se mi izpolni največja želja: vrniti se na kitajsko celino!"

Tudi STANKO PAVLIN SDB nam je pisal, in sicer 8. julija:

„Tu smo končali šolsko leto, in če ne bi bilo tajfuna, ki je onemogočal

redni pouk, bi se vse zaključilo 29. junija, a prav zadnji dan izpitov je bilo najhujše. Tako bodo morali fantje priti k zadnjim izpitom 8. julija.

Koncem meseca maja nas je zapustila kuharica in jo moram nadomestovati jaz... dočim rektor pomiva posodo, drugi pa skrbe za obednico. Kaj takega pa še ne... Prosili smo s. Anico Miklavčič in njene sestre, naj nam poiščejo kako novo kuharsko mcč, kar ni tako lahka stvar.

Te dni moram popravljati naloge izpitov, kar da delo in vzame čas.

V pogledu evangelizacije smo imeli to leto lepo žetev in je bilo veliko fantov krščenih, nekaj pa se jih še pripravlja.

Letos tudi obhajamo 75-letnico, kar smo salezijanci prišli na Kitajsko. Imeli smo lepe proslave v mestu in po posameznih zavodih. Meseca oktobra pa pride v ta namen k nam na obisk naš vrhovni predstojnik iz Rima.

Meseca avgusta bodo naši štirje kitajski novinci položili redovne zaobljube, več fantov se pa pripravlja na vstop v novicijat. Hvala Bogu!"

TAJSKA

O državnem udaru v Siamu nam piše s. KSAVERIJA PIRC O.S.U. dne 5. aprila sledeče:

„Tajska je doživela zopet ‚udar‘. Tri dni je trajala revolucija, od 1. do 3. aprila. Ves promet je bil ustavljen. Ves narod je poslušal noč in dan po radiu besedni boj med dvema generaloma. General Prem je bil že nekaj časa ministrski predsednik, a general San z nekaj privrženci, ki so se nazvali ‚Mladi Tinki‘, je hotel zavzeti Premovo mesto, misleč, da bo bolje vodil deželo. Po treh dneh nekrvavega boja pa je bil Prem zopet ustoličen in San je moral pobegniti; časopisi pravijo, da se ne ve, kje je. To je že

šesti udar v nekaj letih. Oblast je zelo vabljava. K sreči se Tajci pobotajo brez prelivanja krvi.“

K svojemu sestavku, ki je objavljen v tej številki, nam je v sprememnem pismu s. FRANČIŠKA NOVAK O.S.U. povedala še sledeče:

„Izpolnila sem obljubo in nekaj napisala o zlatem jubileju našega misijona. Uporabite po mili volji!

Kot vedno, hitim, da si sem na počitnicah. Dela je mnogo, vse se zdi v neredu. Naše samostanske prostore, tudi kapelo, preurejajo za šolske sobe in kapela bo knjižnica. Me se bomo pa preselile v še ne dozidani pritlični samostan na zahodni strani zemljišča, prav blizu katoliškega pokopališča... Tako se bo lažje pripravljati na smrt, križi nam bodo vedno pred očmi... ‚Per Crucem ad Lucem‘ - (Po križu k Luči!) Moje delo v prihodnjem letu, ki se začne sredi maja, bo še skoraj isto kot letos. Te dni bom še enkrat morala v Bangkok po opravkih. Tudi potni list moram obnoviti, obiskati zelo usmiljenja vrednega francoskega ujetnika, neka bolna dekleta, pa tudi na obisk v taborišče ob kampučijjski meji upam skočiti, kajti francoskih usmiljenk ni več tamkaj. Pa tudi s s. Ksaverijo bova malo poklepeta-li...“

INDIJA

S severa te dežele nam iz Shillonga piše PAVEL BERNIK SDB:

„O odhodu br. Ludvika Zabreta v Slovenijo, preden začne delo na novem mestu tu v Indiji, ste verjetno že zvedeli. Tudi s. Medvešček je odpotovala v Evropo po slavu svojega zlatega poklicnega jubileja. Revica skoraj nič ne vidi na eno oko, drugo pa je tudi v nevarnosti. Najbrže jo bodo operirali v neki bolnici v Milanu. Preje je pa nameravala obiskati svojo domovino prav meseca junija.

S. Medvešček z dvema aspirantinjama, ki želita vstopiti v njih družbo.

Če se prav spominjam, si mi nekje omenil glede težav z izdajanjem „Katoliških misijonov“ v Argentini. Če ne bi bilo te revije, bi bili zlasti mi starejši misijonarji zelo prizadeti. Mlajši delujejo povečini v bližnji Afriki in imajo stalne zveze z domovino, za nas starejše po daljnem svetu so pa „Katoliški misijoni“ malone edina vez z rojaki po svetu. Težave vseh vrst, posebno finančne, so gotovo velike, a vendar upamo proti upanju, da nam „Katoliški misijoni“ še ostanejo...“

Tudi s. MEDVEŠČEK TEREZIJA sama se nam je oglasila, preden je odšla v Evropo:

„Sporočam Vam, da so predstojnice odločile, naj grem v Italijo na zdravljenje oči. Predvidoma odidem od tu v začetku junija z materjo provinci-jalko, ki mora v Rim na občni zbor

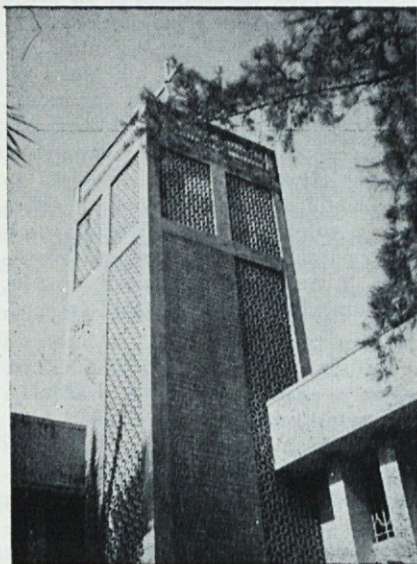
družbe. Upam, da bom imela tudi priložnost obiskati ljubo domovino. Tam imam še dve sestri živi in nekaj nečakov in nečakinj. Še ne vem, kako dolgo bom ostala v Evropi. Pisala Vam bom iz Rima.“

K svojemu članku o novornašniku v njegovem misijonu nam iz Keorapukurja v Bengaliji piše koncem maja o. JOŽE CUKALE S.J. sledeče:

„K članku o novi maši našega Čandra še ena vesela novica: Ranazit Dhara bo vstopil v veliko semenišče Morning Star v juniju. Prosim, da se misijonski prijatelji spomnijo tudi Anila, ki bo, upam, začel kmalu novicijata. Eden naših faranov je to leto odšel k bratom Misijonarjem ljubezni in ena deklica k sestram matere Terezije.“

Brat Vidmar bo čez mesec dni prišel bliže meni v Raghobpur, kjer bo zidal veliko šolo in se bo večkrat oglasil pri meni.“

Pogled na stolp o. Cukala cerkve v Keorapukurju.

Iz Madrasa sporoča salezijanski brat IVAN KEŠPRET, da je razdelil denar, ki smo ga nanj poslali za posamezne indijske misijonarje, potem pa pristavlja:

„Tu se je začela vroča doba. Danes je cvetna nedelja. Pri jutranji maši je bila cerkev nabit polna. Tako sem se potil, da je bila srajca čisto mokra. Lepo se pripravljamo na Veliko noč. Imamo zelo veliko petja. Pri polnočni liturgiji bosta dve mali jugoslovanki prejeli sveto obhajilo.“

Oglasil se je proti koncu marca tudi salezijanski brat LUDVIK ZABRET:

„Pred nedavnim sem šel pogledat moje novo mesto, tamkajšnje potrebe in probleme. Naš novi novicijata se nahaja 4 ure z vlakom severno od Bombaya. Nato sem skočil še v Madras h br. Kešpretu, če ima kaj za svoje drage v domovini. Vrnil sem se na misijon v Goi ravno dan pred 19. marcem, ko je praznik sv. Jožefa, obenem dan moje poslovitve od tu. Prišel je tukajšnji minister za kmetijstvo, več duhovnikov iz bližnjih župnij in sestre različnih redov, pa veliko pozancev in prijateljev, tako da je bilo slovo kot kakega maharadža... Zvečer po sveti maši in procesiji sv. Jožefa smo imeli skupno večerjo s kakimi 300 gosti, od dojenčkov do staršev. Naslednji dan sem prišel semkaj v Margao, odkoder Vam pišem, ker mi manjka še nekaj dokumentov. Od tu odidem v Bombay na letalo, pa s. Resnik bom preje pozdravil. Tudi ona gre letos v Evropo za petdesetletnico svojih zaobljub. Res je malo bolehnata, a se še vedno trdno drži in skrbi za cel oddelek bolnice. Upam, da bom prve dni aprila že v Rimu, nato pa k slovenskim salezijancem v Opčine pri Trstu.“

Zvedeli smo, da je misijonar srečno prišel v Trst, kjer je imel več sklop-

O. Cukale (desni) je zapisal k tej fotografiji: Iz Madrasa je prišel na obisk katoliški senator indijske vlade, ki je predsednik vseindijske Katoliške zveze.

tičnih predavanj o svojem delu v Indiji, ki so vzbudila veliko zanimanje. Sedaj gotovo misijonari na podoben način v Sloveniji in po Koroškem. Potem se bo pa spet vrgel na delo v Indiji v novem misijonu v provinci Maharastra, kjer bo njegov naslov: Salesian Training Institute - Gangapur Road - 422002 NASIK - Maharastra - India.

A F R I K A ETIOPIJA

Iz te dežele se nam je koncem marca oglasila z vestjo o svoji premestitvi misijonska zdravnica DR. JANJA ŽUŽEK iz družbe Misijonskih zdravstvenih sester:

„Od 1. maja bo moj naslov drug, in sicer: P. O. Box 423 - DIREDAWA - Ethiopia. To je naša druga postojanka v Etiopiji, 700 km stran na vzhod od Attat Hospital, kjer sem doslej delovala, proti Rdečemu morju. Tam že pet let delujeta dve naši sestri-zdravnici, in sicer v državni bolnici. Pred dvema letoma sta začeli tudi z vzgojo deklet, ki bi morda postale članice naše zdravstvene Družbe. Ti moji sosesstri potrebujeta pomoč in me

kongregacija pošilja tja. Moj delokrog bo tudi v državni bolnici. Tam bo manj nočnega dela in mi kot starejši ne bo treba dežurati ponoči.

Tako bom imela nekaj prostega časa za formacijo teh deklet. Takega dela se dejansko veselim, saj je vzgoja domačih sester tudi za Etiopijo zelo važna stvar. Namesto mene pa pride semkaj mlada sestra zdravnica naše družbe, ki se bo pri naši Vam poznani indijski sestri učila kirurgije. Lepo Vam priporočam v molitev moje novo delo za vzgojo naših kandidatinj!“

BURUNDI

Iz Rukago nam piše kar dolgo pismo z mnogimi vestmi HORVAT AV-GUST SDB. Najprej vošči vesele velikonočne praznike; pravi, da se je cel dan spravljal k pisanju, pa ni mogel priti do tega, ker so vedno prihajali ljudje v raznih zadevah. Zato piše ponoči ob 11, kajti jutri odide ena od usmiljenih sester z misijona s. Kavčič v glavno mesto dežele in bo tam oddala pismo na pošto; zato pismu sobrat Jože Mlinarič ne bo mogel nič pripisati... Potem pa nadaljuje:

„Streho na Mladinskem domu v župniji, katero je vihar tistega dne, ko si nas obiskal, odnesel na tla, so že naslednji dan spravili na svoje mesto in jo še bolj utrdili in podzidali, da ne more več veter podnjó in bo tako varna pred njim. Hvala Bogu, ni bilo veliko škode, ker je vihar streho lepo dvignil in jo položil zraven stavbe.

S s. Vido Gerkman se od obiska s Teboj pri njej nisva več videla. Sestra Bogdana bo pa najbrže avgusta meseca spet morala v Rwando in jo bo obiskala. Mi trije misijonarji Burundijci se večkrat od srca nasmejemo, kadar pridemo skupaj; se zelo dobro razumemo in ujemamo. S. Bogdana bo razširila tisto malo šolo zraven misijona pri njih. Jože ji je že navozil precej opeke, peska in drugega. Med seboj si odlično ponagamo.

Sobrat Brazilec Vincencij je odšel domov na dopust. Mislil je iti šele julija, pa so mu sporočili, da mu je 81-letna njegova mama težko zbolela, pa je šel preje na pot, da mamó ujame še živo. Te dni smo že prejeli njegovo pismo, da je srečno prišel in mamó še našel živo, a na koncu svojih moči. Tako sva zdaj z Jožetom na obširnem misijonu sama, poleg onega našega črnega brata, ki lepo sodeluje.

Dela se nam ne zmanjka. Smo sredi priprav za Veliko noč. Duhovne obnove po raznih naseljih se vrste dan za dnem. Zdaj ljudje prihajajo k njim še v večjem številu kot za božič. Treba jim je neprestano utrjevati vero, kajti krščanske tradicije tu še ni, poganske navade so pa zelo močne in privlačijo. Ta teden začneva z Jožetom spovedovati tudi otroke. Katehisti jih lepo pripravljajo, tako da delo ni pretežko.

Na Veliki četrtek bomo imeli poleg drugega tudi prvo sveto obhajilo,

pri katerem bo zdaj le polovica otrok, druga polovica pa poleti. Na Veliko soboto bova z Jožetom krstila 152 katehumenov, ki so se pripravljali tri leta in so zdaj v zadnji etapi priprave. Na prvo postno nedeljo so bili slovesno sprejeti v versko občestvo. Zdaj prihajajo vsako nedeljo k sveti maši in ostanejo pri njej do darovanja. Tedaj skupno zapuste cerkev. Kristjani pa vsako nedeljo opravljajo posebne molitve za zrelost spreobrnjenecv. Na vidnem mestu v cerkvi je tudi tabla z imeni vseh katehumenov in vabilo na vse katoličane, da se jih v postnem času spominjajo v molitvi.

Jože kljub duhovnim obnovam marljivo gradi. V Jimbi se končuje hiša za misijonarja z vsemi potrebnimi prostori. Cerkev je dobila vrata in okna iz barvnega akrilika. Na prostoru stare cerkve pa raste novo šolsko poslopje. Kmalu bo začel graditi tudi novo združno poslopje v Rukagu, da se zadruga ne bo več stiskala v prostorih naše misijonske hiše. Istočasno že vozi material za cerkev na drugi podružnici. Ljudje so navdušeni in radi pomagajo. Hočejo imeti nekaj svojega, novega, kjer bodo še bolj Boga slavili, in ko bodo imeli cerkev, bo tam večkrat sveta maša. Zdaj je tu začela deževna doba in so vsak dan plohe, večkrat tudi nalivi, pa se moramo za duhovno obnovo stiskati v kakem šolskem razredu.“

RWANDA

Od tam se nam zahvaljuje za poslano ji pomoč S. VIDA GERKMAN in pravi, da bodo denar porabili za uboge bolnike, ki si sami nimajo s čim kupiti zdravil in drugega potrebnega za ozdravljenje. Zahvaljuje se tudi za fotografije, ki jih je obiskovalec posnel in jih ji je zdaj poslal za spomin na srečanje.

ZAMBIJA

Laična misijonarka, višja medicinska sestra BARICA ROUS obžaluje, da je obiskovalec slovenskih misijonarjev ni mogel obiskati, ko je bil v Zambiji. Zahvaljuje se za denarno pomoč, ki ji zelo prav pride za plačevanje pokojnine doma. Pa še tole pove:

„Jaz se mnogo bolje počutim. Saj morda veste, da sem bila doma operirana in sem dopust uporabila za zdravljenje. Le, ko hodim preveč, še čutim bolečine. A v bolnici nikoli ne zmanjka dela.

Odkar sem se vrnila, sem bila samo za dva dni v Lusaki, tik preden se je Kristina Mlakar vrnila spet iz domovine. V Lusako sem šla po novo medicinsko sestro, ki je prišla za našo bolnico iz Avstrije.“

ZAIRE

Kristusova sestra S. MOJCA KARNIČNIK nam je pisala 31. februarja, pismu priložila prav lep črtež položaja njihovega misijona v Kole v osrčju te države, pa žal risan v barvah, kar v klišarni težko dobro posnamejo za klišé in zato ne moremo črteža objaviti. Pač pa objavljamo vsebino njenega pisma:

„V bližnji prihodnosti nameravamo odpreti nov misijon v tej provinci, pa se lahko zgodi, da bom med prvimi sestrami, ki bodo tja poslane, celo jaz. Za začetek bo seveda treba marsikaj, zlasti za pastoralno delo, in tedaj se bom obrnila na Vas za pomoč. Torej lepo hranite moj delež in mi ga boste poslali, ko bomo začeli na novem misijonu. „Katoliški misijoni“ so mi v veliko veselje. Zelo hvaležna sem pa tudi za molitve naših misijonskih prijateljev in dobrotnikov.

Po Božiču sem bila za nekaj časa v Katangi. Tam sem se srečala s poljskim misijonarjem p. Janom, ki

je bil pred nekaj meseci izgnan iz Burundija. Dobro pozna našega rojaka Mlinariča in sestro Bogdano Kavčič. Od njiu se je naučil več slovenskih pesmi, tako na primer tisto: Bog je ustvaril zemljo, ož zemljico. Pa sva jo še midva skupaj urezala, ob spremljavi kitare.

Naš škof se na vse načine trudi, da bi pridobil novih moči za evangelizacijo. Napisal je izčrpno poročilo o stanju škofije, katero je razposlal raznim redovom in kongregacijam. Mnogi so mu pomoč obljubili, a doslej je le pri obljubah ostalo. Pač pa je prišlo na ogled že več redovnih predstojnic iz Kinshase. Zadnja je prišla usmiljenka pred dobrim tednom. Ob priliki vsakega takega obiska škof razkaže dobršen del škofije. Prejšnji teden je tudi mene povabil na tako potovanje, za spremstvo sestri Belgijki. Šli smo v važen center kakih 130 km od Koleja. Tisti kraj je zelo na dobrem glasu radi globokega krščanskega življenja. In res smo videli in doživeli prav čudovite stvari. Prebivalci vse vasi se zberejo večer za večerom k skupni večerji. Vsaka družina prispeva po svojih močeh, vse odnesejo na določeno mesto, potem pa razdelijo med vse. Kakor v prvih časih krščanstva... Ko smo bili mi trije med njimi, je tako skupaj večerjalo od 600 do 700 ljudi. Pričnejo z umivanjem rok, potem molijo, nato pa prično deliti jedi. Nihče ni pozabljen. Vse to se vrši v veliki zbranosti in s pobožnostjo. Kakšen zgled za nas! Pa vidijo duhovnika komaj nekajkrat na leto...

Na vseh krajih smo bili deležni čudovitih sprejemov. To ljudstvo ima res globok smisel za gostoljubnost. Za gosta bodo vse storili. Kako so se potrudili, da bi nam ničesar ne manjkalo. Zvečer so bili plesi ob ognju pozno v noč. In kako so nas obdarili!

Ko smo se vračali, je bilo naše vozilo (Toyota) po svoji vsebini podobno Noetovi barki. Spremljalo nas je 6 kokoši, 6 koz, dve opici, par golobov, dve velikanski živi ribi, tri gazele. Želvo smo pa nekje pozabili. Podobno se vrača škof z vseh svojih potovanj. Potem je za moja skrb, da spravim ves ta živalski vrt na pravo mesto...

V prejšnjem pismu sem Vam poročala o nekajdnevem pastoralnem srečanju za duhovnike in sestre. Sedaj pripravljamo tridnevni seminar za člane Marijine Legije, v aprilu pa za ravnateljce šol.

Do Velike noči sta še dobra dva meseca, a pot do Vas je dolga, zato Vam že danes voščim veselja in globokega doživetja ob praznikih Gospodovega vstajenja!“

TOGO

Iz kraja Lotogou nam sredi marca piše frančiškan p. MILAN KADUNC. Zahvaljuje se za denarno pomoč in za list, ki mu ga, kot vsem misijonarjem, pošiljamo. Potem pa pravi:

„V prvi letošnji številki KM ste objavili tudi moje pisanje ‚prvih šest mesecev na misijonu‘. Tega se sicer sicer nisem nadejal, vendar menim, če je to komu v korist, zakaj ne. No, sedaj teče že 15. mesec, kar sem tu, in priznat moram, da sem se res dobro uživel in da sem zadnje mesece kar trdnega zdravja. Temu so gotovo vzrok tudi molitve in žrtve misijonskih prijateljev. Hvala njim in Bogu!

Za nami je Božič in že smo v postnem času. Dela imam veliko. Moj soprobat-župnik je kot višji redevni predstojnik imenovan za generalnega vizitatorja v Zairu, nato gre pa še na zasedanje višjih predstojnikov v Zimbabwe. Vrne se šele v naslednjih dneh. A na Veliko noč spet odpotuje, in sicer na generalni kapitelj v Pariz,

nato na plenarni svet frančiškanskega reda v Rim, zatem pa na redni dopust. Tako bom skoro celo leto sam na misijonu, ki je ogromna župnija, in dela bom res ves ta čas imel veliko. Ta teden bom končal 14-dnevne duhovne vaje za katehume, ki bodo krščeni na Veliko noč. Letos bo kakih 70 odraslih in pa otroci, vseh skupaj kakih 100. Za tem bomo imeli birmo in letos tudi posvečenje cerkve, ki je bila sicer zgrajena že pred osmimi leti, a ni bila blagoslovljena, ker je bil naš predhodnik izgnan iz političnih vzrokov, tako da bomo slovesnost opravili šele letos.

Lansko leto je bila v naših krajih zelo skromna deževna doba in nam letos preti lakota, kot je že dolgo ni bilo. Sedaj vlada strašna vročina in je vse suho in požgano. Temperatura je vedno nad 40 °C, le ponoči pade na 30°. Seveda vse to na ljudi vpliva. Pred vsem je v tem času veliko bolnikov in jih neumorno ob vseh mogočih urah vozim v bolnišnico. Upam, da se bo ozračje po Veliki noči malo zboljšalo, da bo bolnikov manj, kot je to navadno ob deževnih dobah. Vse to je kajpada tudi mene utrudilo in suša je tudi pustila posledice na mojem telesu in me ‚osušila‘; ob prihodu sem namreč imel 72 kg, sedaj jih imam pa 56, a, kot rečeno, sem, hvala Bogu, kar trdnega zdravja. Vse drugače je pa z domačini, ki v tem času bolehaajo za meningitisom in prejšnji teden bi mogel imenovati ‚črni teden‘, saj smo spremili k zadnjemu počitku kar tri mlade, ki so umrli za to boleznijo.“

Iz Toga nam piše p. Milan Kadunc OFM tudi pismo z dne 23. junija:

„Kot sem Vam sporočil že v prejšnjem pismu, sem letos za vse sam na ogromni župniji. Moj predstojnik je bil ob meni le dober mesec in pol

in sedaj je na rednem dopostu v Franciji in se vrne šele konec novembra in tako mi dela res ne manjka. V letošnjem letu smo imeli že nad 150 krstov in več kot deset porok, kar sem večinoma opravil sam. Lani je bila letina izredno slaba, kot sem Vam bil že omenil, tako da je letos velika lakota. Vam in vsem Vašim dobrotnikom se moram zahvaliti za denarno podporo, ki mi je pomagala, da sem nakupil za okoli 1.500 dolarjev hrane in jo razdelil najrevnejšim. V ta namen sem v vsaki vasi, ki jih je 15, kjer imamo katehiste in majhno kapelo, osnoval skupine odgovornih, ki potem dajejo po potrebi ubogim. Seveda so zdaj zaloge že zdavnaj izčrpane, do novega pridelka pa manjka še dober mesec. Včasih bi najraje pobegnil, ko me tako nadlegujejo in prosjačijo, jaz jim pa ne morem ničesar dati, česar pa ljudje ne razumejo ali nočejo razumeti, misleč, da imamo belci vedno polne žepe denarja.

Prihodnjo nedeljo 28. junija bomo imeli blagoslovitev cerkve in ta dan bo tudi farno žegnanje, kajti cerkev je posvečena Janezu Krstniku. Obenem bo škof birmal okoli 70 birmancev. Letos jih je bolj malo; lani jih je bilo 105. Prvega julija imamo v škofiji, v mestu Dapango, ki je 25 km oddaljeno, posvečenje domačina v duhovništvo. To bo že šesti tukajšnji domači duhovnik, čeprav škofija obstaja šele 20 let. 15. julija pa bo neka sestra iz Zgornje Volte pri nas delala večne zaobljube. Te slovesnosti sicer dajo novo delo, a je človek teh dragocenih sadov vesel. No, potem se mi bo delo za kak mesec ali dva nekoliko umirilo.

Letos se je deževna doba pričela precej zgodaj, vendar se je v sredi maja deževje ustavilo za tri tedne in so ljudje zelo zaskrbljeno gledali na

polje, ki se je začelo sušiti. Na srečo je zadnji teden spet pričelo redno deževati in vsi skupaj upamo na lepšo bodočnost.“

Iz kraja Kanté nam piše Kadunčev sobrat o. EVGEN KETIŠ OFM sredi aprila:

„Z velikim veseljem Vas, gospod urednik, čakamo. A v tej zadevi, prosim, odslej pišite p. Hugonu Delčnjaku, kajti jaz se odpravljam v Slovenijo. Mene ne boste dobili v Togu, a ostala dva sobrata Vas željno pričakujeta.

Prilagam Vam sliko o gradnji cerkve v Souteju; to je cerkev v vasi, ki je kakih 18 km oddaljena od Kanteja in jo oskrbujem jaz. Zidovje že stoji, zdaj bom pohitel še s streho, nato jo pa popiham. Moj program je, estati v Sloveniji od konca julija do oktobra ali novembra, nato bi pa šel v Avstralijo, kjer bi za Božič in za Veliko noč, kaj pomagal našim sobratom, če je tako božja volja.“

Misijonarju-garaču, ki se izgoreva med svojimi ljudmi tam v Togu ne le dušnopastirsko, ampak tudi s tem, da jim je zgradil vodnjake za pitno vodo, da bodo zdravi ne le na duši, ampak tudi na telesu, želimo veliko počitka v domovini in božjega blagoslova v Avstraliji, kjer bo pač mogel tamkajšnjim slovenskim izseljencem marsikaj povedati in pokazati o svojem in svojih sobratov delu v Togu, saj so jih avstralski rojaki sprejeli kot svoje posinovljence in jim tudi lepo pomagajo.

SLONOKOŠČENA OBALA

Misijonar PAVEL BAJEC nam je poslal lepo velikonočno voščilno kartico in sporoča, da se takoj po velikonočnih praznikih poda domov na dopust.

Njegov brat IVAN BAJEC, tudi misijonar tamkaj, pa sporoča, da je

v redu prejel čeke in da so mu jih izplačali. Potem pa dodaja:

„Mislim, da Vam kakšnih posebnih novic od tu nimam podati. Gotovo ste brali v ‚Ognjišču‘ Boletovo poročilo o obisku pri nas. Kaj bi mogel še k temu dodati? Poleg tega pa pravite, da se bomo letos srečali tukaj. Škoda, da ne bo tukaj mojega brata, ki je že odšel na dopust, in pa dveh sester, ki bosta kmalu odšli. Prihodnje leto pa odidem jaz in drugi dve sestri. Bole je imel res srečo, da nas je našel vse...“

Jaz sem imel ravno pred Božičem smolo, da me je povohala zlatenca. Kar precej časa je bilo treba, da sem si nekoliko opomogel.

Prilagam Vam sliko, na kateri vidite katehiste iz naše župnije, zbrane na tečaju lani koncem novembra. Na desni je naš župnik, na levi duhovnik, ki je zadolžen za formacijo katehistov v škofiji; on je tudi vodil ta tečaj.“

Koncem februarja se je z lepo razglednico od tam oglasila tudi s. EMANUELA FRAS. V imenu vseh sester se zahvaljuje za poslano čeko in pravi, da bo potovala sredi maja v Francijo, a bo nazaj že meseca septembra, tako da jo bo obiskovalec mogel že dobiti na misijonu, ker misli biti ravno v tem mesecu tamkaj, če Bog da.

Od tu, iz kraja Fresco, nam piše tudi sestra-zdravnica, po imenu ANICA STARMAN koncem aprila; to je njeno prvo pismo „Katoliškimi misijonom“:

„Zdaj bo že leto dni, kar sem na Slonokoščeni obali, a to je že moje drugo bivanje v tej deželi. Leta 1978 sem prišla semkaj kot novinka in ostala 6 mesecev tu, ravno dovolj, da sem vzljubila ljudi in kraje. Nameščena sem v Fresco kot zdravnica.

Bivši dispanzer in porodničnica naj bi tako postali bolnišnica. Zaenkrat je še vse kot pred mojim prihodom. Denarja manjke in pomagam si pač s tem, kar kje dobim in kar mi sestre in prijatelji pošljejo. Bolniki prihajajo v vedno večjem številu. V delovni ekipi nas je osem: medicinski brat, dve bolničarki, trije strežniki, šofer in jaz. Moje delo naj bi bilo v tem, da skupno iščemo najboljši način zdravljenja in preprečevanja bolezni. Velikokrat se znajdem nebogljena pred bolniki, ki jim moram le z besedo in svojo prisotnostjo kaj pomagati, ko drugega ni.

V mestecu Fresco je med letom veliko dijakov. Letos jih je že čez 900. Domačini se že sami težko preživljajo, zdaj pa imajo na skrbi še dijake. Veliko jih živi v prenapolnjenih hišicah in marsikdaj nimajo ničesar za pod zob. Nekaj jih prihaja redno na misijon. Za okrog šestdeset dijakov je zgrajenih nekaj poslopij. Jeseni se bo tem črnim študentom pridružilo še 200 novih, ki bodo tudi iskali prenočišče. Rade bi zgradile poslopje za dekleta-dijakinje, da bi se mogle mirno posvetiti študiju. Zavedamo se, da je treba mladino vzgajati. Študentje in študentke radi prihajajo v dispanzer, iskajoč, kako bi rešili svoje probleme. Biti vedno na razpolago in prisluhniti tam, kjer je potreba, tega se moramo vsak dan učiti in vedno znova začenjati razumeti.

Vsem misijonskim prijateljem se priporočam v molitev!“

Potem nam je pisala sosestra te misijonske zdravnice, s. BERNARDA JURKOVIC, ki deluje v bližnjem Gbagbamu; tudi ta nam je to pot prvič pisala:

„V misijon Fresco na Slonokoščeni obali sem prišla v oktobru 1979, da

Skupina katehistov na tečaju v Fresco in njihovi voditelji, o čemer nam nekaj pove misijonar Ivan Bajec, ki nam je sliko poslal.

nadomestim sestro Magdaleno, ki se je vrnila v Francijo. Po njenem odhodu ni bilo nikogar tu; za dekleta-domačinke, ki so delale z njo v dispanzerju in porodnišnici, je bila odgovornost pretežka, saj nimajo nobene šole za medicinske sestre. Joz sem tu le začasno, dokler se ne bo drugače uredilo; nisem več mlada, pa tudi tukajšnja oblast ne sprejme več pogodbe kot za eno leto, ki se zaenkrat še obnavlja, a upajo, da bodo pričeli počasi tujce nadomeščati s svojimi močmi, kar je tudi naš namen. Vsaka od nas pri svojem delu vzgaja nekaj domačincv, da prevzamejo odgovornost in da bi lahko sami nadaljevali. A zaenkrat smo še daleč od tega.

V dispanzer prihajajo bolniki dan na dan v velikem številu, mnogi od daleč, 20-30 km peš. Dostikrat je tre-

ba kakega bolnika obdržati v dispanzerju, da se mu nudi dlje časa potrebna nujna pomoč. Naredimo jim ležišče na tleh v edinem hodniku našega dispanzerja, a bolniki so zadovoljni, da imajo streho in oskrbo. Bolnišnica je od nas 60 km stran, kjer tudi manjka zdravnikov in ostalega kvalificiranega osebja. Dostikrat moramo kakega bolnika peljati v to bolnico ali porodnišnico, kjer mu pač pomagajo po svojih močeh. Pogosto moramo iti pa sami k težkim bolnikom ali k porodnici na dom, v njihova naselja po gozdovih. Sedaj, ko je suha doba, še gre, ko pa nastopi deževje, pa dostikrat naša „katreca“ Renault 4 ne pride čez luknje in vodo, pa je treba nadaljevati peš. Ker si med seboj pomagamo, gre na pot ena ali druga, katera se pač more odtrgati od svojega dela.

Če nas boste res prišli obiskat, se boste mogli sami prepričati o našem delu in naših načrtih. Molite za nas!“

JUŽNA AFRIKA

Veseli smo bili pisma, ki nam ga je poslala iz Springboka S. ELIZABETA POGORELC, kajti iz njega razvidimo, da se je že lepo popravila po svoji bolezn:

„Pišem Vam spet iz mojega nekdanjega misijona. Zdravje se je precej popravilo, tako da imam upanje, še vnaprej pomagati na misijonu, v naši višji dekliški šoli, ki je povsem privatna. Pred desetimi leti smo začeli z gospodinjstvo šolo, ki se je pa sčasoma razvila v sedanjo ustanovo, ker so tako želeli i starši i učiteljstvo. Izpite morajo učenke opraviti pred državnimi inšpektorji in so kar dobri rezultati. Bo pa treba še več let čakati, da nam bo tudi država kaj pomagala pri vzdrževanju šole.“

Oglasila se je tudi druga oblatinja sv. Frančiška Saleškega, S. VINCENCIJA NOVAK v začetku aprila:

„Nahajamo se v postnem času, čas priprave na Veliko noč. Z našimi dragimi ovčicami se pripravljamo z dvakratnim križevim potom na teden. Prihajajo številne družine, kljub veliki vročini, ki še vedno tu vlada ta čas. Od težkega celodnevne delo so sicer zelo izmučeni, pa le pridejo tudi k tej pobožnosti.“

MADAGASKAR

Že januarja nam piše IVAN ŠTANTA iz Ihosyja, in sicer prav veselo. Omenili smo že malo pred časom, da je imel misijonar veliko smolo: pomagal je dvema popotnikoma iz južnih krajev Evrope, ki pa sta prišla na Madagaskar brez potrebnih papirjev, a jih je oblast zajela, pa zraven vtaknila v ječo in preiskovalni zapor tudi našega povsem nedolžnega

misijonarja, ki je moral dolge mesece veliko trpeti, potem pa še več let čakati na razrešitev procesa. No, zdaj se mu je vse lepo zaključilo, kot sam pravi v naslednjih vrsticah:

„20. decembra 1980 sem moral spet v Tananarivo k zaključku procesa. Hvala Bogu, zame se je vse lepo končalo. Upam, da bom mogel pomladi domov, saj me že več kot sedem let ni bilo tam.“

Veseli me, da se je Vaše potovanje po Madagaskarju in Afriki v redu končalo. Vaši obiski misijonarjev so bili koristni za oboje, za Vas in za nas. Po pismih se le delno spoznavamo, z osebnim stikom se vse popolneje spozna. Obiskovalec se zživi v tako raznolike okoliščine misijonskega življenja in dela. To je zelo važno, posebno za urednike misijonskih listov.“

Z misijona Vondrozo je misijonar FRANCE BUH pisal v Argentino soderu in somisijonarju Radotu Sušniku, ko je bil le-ta tam na počitnicah. Sicer je Buh trenutno tudi na oddihu v Sloveniji in bo skoraj gotovo prišel tudi v Argentino, pa ne bo odveč, če iz njegovega pisma Sušniku v zamemo vsem zanimive odstavke in jih objavimo:

„Jutri grem na turnejo (tako pravi-jo na Madagaskarju misijonarjevemu potovanju po širšem delokrogu, ki traja po 14 dni in več...) proti Kariangi. Deževalo je že 14 dni, tako da bo pot zelo spolzka in že ob misli na to mi drsi pod nogami. Verjetno bom večino poti opravil peš. Zato danes že ves dan samo pošto urejujem.“

Kot več, nas je obiskal P. Silvestre, da nam je eno popoldne in en dan in eno dopoldne govoril o marsičem glede misijonskega dela. Janez

Z misijona v Glen-Cowie, ki so ga lepo rozvili zlasti slovenski misijonarji v Južni Afriki; zdaj živi tam samo še najstarejši od njih, br. Valentin Poznič. Cerkev je zares „nabasana“ vernikov.

(Puhan) je izrabil priliko, pa je šel potem v Farafangano po cement.

Nekaj dni preje je Slabe zvedel, da sta v Matangi dva umrla in je hitel na svoj misijon. Pri tem je z motorjem padel in so ga prepeljali v bolnico. Sam nam je pčtem pripovedoval: Na nekem dolgem klancu, ko je vozil med 90 in 100 km na uro, je začutil, da se mu sprednje kolo opleta, skušal ga je obvladati, a se kmalu zavedel, da bo vsak trenutek nesreča. Znašel se je na tleh sredi ceste in se hitro pomaknil h kraju. Motor je še nekaj časa šel, potem pa sam ugasnil. On pa je zagledal ljudi in prosil vodo, a premakniti se ni mogel. Našli so ga, in ko je prišel mimo neki taksi, so ga nanj naložili in odložili v bolnici. Dali so mu pogoltniti

nekaj pomirjevalnih tablet, ga pomazali z merkurokromom v prahu. A Slabeta je skrbela desna noga, ki je ni mogel premakniti. Pripeljali in prenesli smo ga v najino hišico na škofiji v Farafangani, ga položili na dve žimnici, sestra mu je dala še neke injekcije, a najbolj si je zaželel cigarete. Po njej je bil ves srečen. Pil je ogromno. Ponoči se mu je malo bledlo, vendar je nekoliko zaspal. Zjutraj sta ga Janez Puhan in Rok Gajšek odpeljala v Manakaro na rentgenski pregled. Našli so, da je kolek nalomljen; ostati bo moral kakih 10 dni v Manakari. Do tu vem, a po keččani konferenci sem se vrnil v Vondrozo.

Takoj po svečnici sva se s Kosmačem odpravila v Ihosy. V Ivohibe sva

prespala, v sredo popoldne sva bila pa že v Ihosyju. A štanta je deset minut prej odšel v Zazafosty. Telefonirali smo mu in je v četrtek zvečer spet prišel v Ihosy, da smo se dobro pogovorili. Potem smo šli v petek v Zazafosty. Midva sva najina motorja naložila na njegovo vozilo 404. Od tam naju je naslednji dan zapeljal kakih 30 km proti Sakalalina. On je šel v neko vas maševat, midva sva pa z motorjema šla naprej k sestram oziroma laičnim sodelavkam, s katerimi se Janko pozna še iz Ambositre. Imela sva lepo vreme. Sestre so naju bile vesele, zlasti ker sva maševala, kajti že mesece niso imele maše. Tudi v nedeljo sva maševala, prav slovesno, po kosilu sva se pa podala v Ranotsara, kamor sva pa prišla popolnoma premočena od naliva, ki naju je zajel. Tamkajšnje sestre so nama postregle z vročim čajem in s prigrizkom. V torek 10. februarja sva bila opoldne že v Vondrozo in Janko Kosmač je še isti dan hitel naprej v Farafangano po pošto.

Januarja in februarja smo imeli v naših krajih vročino in sušo, da so ljudje obupali nad posajenim rižem. Sedaj je vode dovolj in nekaj riža se bo rešilo.“

Pisal nam je tudi JANKO KOSMAČ iz Ankarane koncem marca, a čisto kratko:

„Včeraj sem bil v Vangaindranu na sestrskem prazniku. Lepo je bilo in kar bolj korajžen sem se vrnil od tam. Peter na veliko zida župnijsko dvorano; zidovi že rastejo. Na prazniku pri sestrah je bil tudi Janko Slabe iz Matange, ki je na nekakšnem okrevanju radi poškodb pri padcu z motorjem. Marko pridno pomaga Petru pri zidavi, vmes pa avtomobile popravlja, tudi meni motor, če začne kaj kašljati. Boglonaj za

Vaše pismo in za 17 posnetkov z obiska v Ankarani!“

JANKO SLABE nam je pa koncem marca pisal iz Farafangane tole:

„Vaše pismo z dne 17. XII. 80 sem prejel nekaj dni pred nesrečo. Hvala zanj in za vzpodbudne besede!

Naša duhovna obnova je lepo potekla. Za duhovno hrano je poskrbel škof, za telesno pa sestra Amanda kot najboljša kuharica v škofiji.

Po Veliki noči grem na dopust, čim bom imel urejene papirje.“

Pismu je dodal pripis, datiran z 2. IV. v Vangaindranu:

„V Farafangani ni bilo znamk, da bi pismo lahko oddal na pošto. Hvala Bogu! Tako naj kar tukaj odgovorim na Vaše pismo, datirano z 6. marcem, ki me je čakalo v Vangaindrano. Hvala zanj in za dodatne slike! Hvala tudi za denar, ki ste ga poslali za nas v Pariz. Tudi od tam sem že prejel sporočilo o njem. Bog povrni Vam in vsem dobrotnikom!“

Koncem aprila nam je pisala iz Tangainony s. MARJETA MRHAR, usmiljenka:

„Odkar ste šli Vi od nas, smo doživeli tole: Zadnji meseci lanskega leta kakor tudi prvi v tem letu so bili kar precej težki. Vladala je epidemija desinterije. Bolnikov je prišlo v naš dispanzer tudi čez 300 na dan; vsa zdravila so nam pošla, ker jih tudi lekarne niso imele več. Radi ekonomske stiske država ne pusti uvažati oziroma ne more, paketov iz Evrope pa že dalj časa ne dobimo, kajti pota do nas so slaba in prevoz ni organiziran. Res je težko gledati človeka, vsega izčrpanega od bolezni, pa mu ne moreš pomagati, čeprav bi lahko, ako bi imel zdravilo. Marsikatere je smrt pobrala, med odraslimi, še več pa med otroci. Hvala Bogu, da je bilo

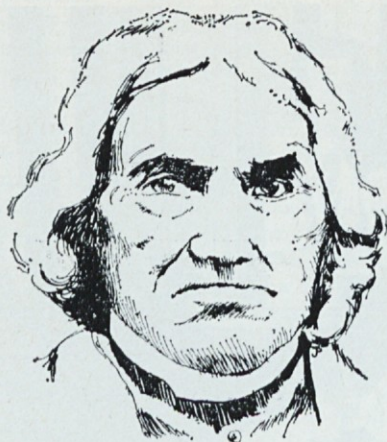
Janko Kosmač, ki ga vidimo na sliki je o zraven sedeči osebi napisal:
 „Moja kuharica s svojimi ‚inštrumenti.‘“

sredi februarja te epidemije konec in tudi število bolnikov se je nekoliko uneslo, tako, da smo malo lažje zadihale. Seveda nam zdravil še vedno primanjkuje.

Gobavcem smo pripravile za novo leto skromno darilo, ki jih je pa jako razveselilo. Hvala dobrotnikom, ki so k temu pripomogli! Že sedaj začenjam misliti za Božič. Ker ni paketov z darovanim blagom, sem kupila precej blaga, da bom vsakemu gobavcu napravila vsaj eno dolgo srajco, saj te bolnike še raje zebe kot druge. Srajce bo sešila neka žena, ker jaz osebno ne najdem časa za to, zlasti sedaj ne, ko gre sestra Terezija prihodnji teden na dopust. Sicer se bližamo času, ko bolniki malo manj pritiskajo in kom kar kos delu v dispanzerju, ko ne bo tu sestre Terezije Pavlič. Bog daj!

Drugače še kar lepo živimo, saj smo povsem odmaknjeni od mestnega hrupa. Tudi lakote zaenkrat še ne čutimo, ker ena naših sester, ki skrbi za našo prehrano, še vedno dobi nekaj riža tako za nas, kot za najrevnejše okrog nas. Seveda bi rade še več storile za uboge, pa kaj, ko smo tudi v tem odvisne od src, ki so odprta za človeško bedo.

Praznike smo lepo obhajali, bilo je tudi nekaj prvih svetih obhajil in dva krsta starejših mož. Ljudi je bilo veliko in vsi obredi so se obhajali res vzpodbudno, h čemur je nemalo pripomoglo tudi mladinsko petje. Žalostno je le to, da je na Belo nedeljo že polovica ljudi manjkala. Molimo v ta namen, da bi sveta vera pognala globoke korenine v teh ljudeh, da bi znali kljubovati, tudi če pride kako nasprotovanje.“

BARAGO NA OLTAR!

NA OBISKU PRI BARAGOVEM ZGODOVINARJU

Z inženirjem Jožetom Gregoričem v Chicagu, ki ima gotovo največ zaslug za raziskovanje Baragovega življenjepisa in zbiranje gradiva, potrebnega za beatifikacijski proces tega našega misijonarja, sem se prvič v življenju srečal že pred dvema letoma, ko sem rojakom v tistem mestu kazal film in slike o obiskovanju slovenskih azijskih misijonarjev. Prireditve se je udeležil tudi on s svojo življenjsko družico in sodelavko. Že tedaj so mi ga predstavili in tedaj sem ga prvič videl, njega, s katerim sem si že nekajkrat pisal v času, ko sem bil še pri Južnoameriški Baragovi zvezi. A na tem prvem srečanju sem mogel izmenjati z njim le nekaj vljudnostnih besed o slovenskih misijonarjih, o katerih sem govoril in kazal film. Ostala pa mi je pred očmi njegova markantna pojava: visokorasel, kljub devetdesetim letom le malo sklonjen, častitljivega obličja z jasnim pogledom in ves skromen v zadržanju in izražanju. Zelo me je spominjal na pokojnega slovenskega filozofa mons. Aleša Ušeničnika, le da je Gregorič tega po postavi visoko nadkriljeval, a mu je bil po duhu zelo soroden.

Ob svojem drugem prihodu v Chicago, ko sem rojakom to pot kazal zvočni film o malgaških, zambijskih in drugih afriških misijonarjih, sem imel, hvala Bogu, več časa na razpolago, zato sem želel neko popoldne posvetiti obisku inženirja Gregoriča in njegove gospe.

Gabrovi, pri katerih sem se pogosto mudil, inženirja Gregoriča in gospo zelo dobro poznajo, saj celo živi v njihovi hiši, ki jo posedujejo dobrih 200 m stran od svojega doma, čisto blizu slovenski cerkvi Sv. Štefana. Zato je ga. Gabrova z veseljem pozdravila misel, da grem h Gregoričevim na obisk, in me je celo tja spremljala nekega popoldneva sredi tedna.

Zakonca Gregorič sta ne le gospo Ano Gober, ampak tudi mene sprejela kot stara znanca in prijatelja. Toplo smo se pozdravili. Obe dami sta se umaknili na razgovor v kuhinjo, inženir je pa mene posedel v veliki sprejemnici na udoben sedež in sedel zraven tudi on.

Baragov spomenik v Trebnjem, kjer je mladi Friderik preživel marsikaka leta svoje mladosti. Kip je delo akad. kiparja Franceta Goršeta.

Ker nisem želel spremeniti ta obisk v kak časnikarski intervju, si tudi nisem nič zapisoval in tudi ne mislim tu podati kake slike o inženirjevem življenju in delovanju, posebno ne o izredno pomembnem njegovem raziskovanju Baragovega dela in o njegovi vlogi pri poteku procesa za Baragovo beatifikacijo. Le nekaj utrinkov iz najinega razgovora naj navedem:

Njegov oče je sodeloval pri ustanovitvi tukajšnje slovenske cerkvene skupnosti in pri gradnji cerkve Sv. Štefana, on sam je pa kot fantič v njej ministriral slovenskim dušnim pastirjem. Tedaj so živeli okrog te cerkve skoraj samo Slovenci, kar je bilo še tudi, ko so prihajali novonaseljenci po drugi svetovni vojni.

On sam ima 92 let, njegova gospa prav toliko in še malce več. Božja previdnost mu jo je pripeljala: Kot 17 letno dekle je prišla v ZDA iz Slovenije, iz Domžal, pa se je pri Gregoriču učila angleščine, kar je imelo za oba prelepo posledico skupnega življenja že 70 let...

Zanimalo me je, kako je gospod inženir sploh prišel do raziskavanja Baragovega življenja. Povedal mi je, da ga je najprej p. Hugo Bren O.F.M. naprosil, da je napisal nekaj o Baragu (Verjetno je to njegova knjiga v angleščini „The Apostole of the Chippevas“ (Apostol Očipvejcev), ki so jo leta 1932 izdali v Lemontu slovenski frančiškani in ji je avtor prav Jože Gregorič). Pri pisanju te knjige je opazil, da je v Baragovem življenju še veliko neraziskanega in neugotovljenega, veliko vrzeli, pa ga je začelo zanimati, kako bi se to dalo izpopolniti. Počasi je odkrival nove vire v Washingtonu, v Rimu, v Münchenu in drugod po arhivih, jih mikrofilmiral in študiral. Pri tem delu je pogosto čutil izredno Baragovo pomoč. Žal mu marquetteška škofija, ki je razmeroma majhna in nima veliko možnosti, ni mogla vedno nuditi potrebne opore. Od tamkajšnjega klera je bil gotovo najbolj zavzet za raziskavanje Baragovega življenja škof O’Noa, pa tudi mons. Zyrd, generalni vikar, postulator dela za Baragovo beatifikacijo.

Vprašal sem inženirja, kako misli, da se obravnava zadeva, ko je vse poslano iz Marquette v Rim na zadevno kongregacijo. On je mnenja, da tamkaj še nimajo vsega potrebnega gradiva na razpolago in da zato ni verjetno, da bi šla stvar kaj hitro naprej.

Ko sem ga vprašal, kaj misli o čudežih, ki so se ali naj bi se zgodili na Baragovo priprošnjo, mi je dejal, da je nekaj ozdravljenj oziroma uslišanj, ki bi se mogla priznati kot čudežen poseg v naravno dogajanje. A vneti delavec za Baragovo beatifikacijo je skoraj otožno pripomnil, da stoji Kongregacija na stališču: Najprej proces, potem vprašanje čudežev...

Ob zaključku razgovora me je inženir Gregorič povabil, da sva se pridružila obema damama. Tam sem mogel občudovati osebnost njegove žene, ki mu ni le družica, ampak tudi dragocena sodelavka pri njegovem baragovskem delu. Zato moramo biti vsi Slovenci, zlasti pa misijonski delavci in prijatelji hvaležni za veliko delo, ki sta ga oba opravila za Baragovo beatifikacijo, ne le gospodu inženirju, ampak tudi njegovi gospej.

Za spomin na obisk pri njem mi je inž. Gregorič daroval v platno vezan izvod svoje knjige o Baragu, ki bo leta 1982 doživela že 50 let. Ali je pa morda letos tudi 50 let Gregoričevega zgodovinskega dela za Baragovo beatifikacijo?

L. L. C. M.

MISIJONAR IN ŠKOF FRIDERIK BARAGA TER SV. VINCENCIJ PAVELSKI

(Ob 400-letnici rojstva sv. Vincencija objavlja dr. F. Žakelj.)

(Nadaljevanje.)

Druga jablana: POKORŠČINA

Z druge jablane si bomo z Baragovo pomočjo natrgali nekaj zlatih jabolk pokorščine, h kateri nas spodbuja sv. Vincencij Pavelski s svojim naukom in zgledom:

„Naša največja sreča je dopolnjevanje volje božje. Božja volja pa se nikoli ne dopolnjuje boljše kakor s pokorščino, v kateri se najde zatiranje lastne ljubezni in prostost božjih otrok. Zatorej najdejo pobožne duše tako veliko srečo in tako veliko veselje v pokorščini.“ — Tako pravi sv. Vincencij.

Le-ta svetnik je ne'žerpno želel božjo voljo dopolnjevati; zato je pa tudi zvesto vsem svojim višjim, ne le duhovskim, ampak tudi deželskim bil popolnoma pokoren. Posebno je pa bil svojemu spovedniku tako pokoren, da si je vselej mislil, da mu Bog zapoveduje, kadar mu je spovednik kaj zapovedal. (Friderik Baraga, Zlate jabelka, Tretji natis, Ljubljana 1856, str. 32.)

„Kdor hoče zares biti pokoren, mora zraven tega, da vselej stori, kar se mu reče, tudi stanovitno biti pripravljen vse to voljno storiti, kar mu bo v prihodnje zapovedano, (če ne bo zoper božjo postavo).“ — Sv. Vincencij. (Prav tam, str. 38.)

Tretja jablana: POTRPEŽLJIVOST

Baraga nam bo s tretje jablane pomagal nabrati nekaj zlatih jabolk potrpežljivosti, ki jo je sv. Vincencij učil s svojim naukom in zgledom:

„To bi se imelo za veliko nesrečo spoznati, kadar kakemu človeku ali kaki vsej družini vse po volji gre in ko nima prav nič iz ljubezni do Boga trpeti. Gotovo je, verjemite mi, da je človek ali vsa družina, ki nima nič trpeti in ki ga vsi hvalijo, blizu padca.“ — Tako govori sv. Vincencij.

Kako je leta svetnik o tem, kar tukaj pravi, sam bil prepričan, spričuje tale prigodba. Duhovni njegovega reda so dolgo časa mirno živeli in vse njih časno blago se je množilo. To je žalilo srce sv. Vincencija zato, ker je vedel, da Bog tistim, ki jih ljubi, pošilja veliko trpljenja. Večkrat je tedaj prosil Boga zase in za svoje duhovne, da naj jih nikar ne pozabi in ne zavrže. Bog ga je uslišal in je pripustil, da je njegov red trpel veliko časno škodo in zgubo. Ko je sv. Vincencij za to zvedel, je prišel z veseljem oznanit to novico svojim duhovnom in jim je rekel, da se iz tega vidi, da jih Bog še ni pozabil, ker jih zdaj spet pride obiskat, in pri tej priložnosti jim je tudi povedal, da je neki star mož bil zmerom bolehen in je imel veliko trpeti, pa je vse z veseljem in voljno preстал. Potem se je pa prigodilo, da celo leto ni občutil nobene bolečine in težave, in je bil močno žalosten, ker se je bal, da bi ga ne bil Bog zapustil in zavrgel, ker ga ni več prišel obiskat. (Friderik Baraga. Zlate jabelka, 3. natis, Ljubljana 1856, str. 53/4.)

Nobena reč nam ne more toliko gotove tolažbe dati kakor trpljenje in zoprnosti; zakaj trpljenje nas stori podobne Kristusu, Gospodu našemu in le-ta podobnost je najgotovjše znamenje, da smo izvoljeni za nebesa.“ (Prav tam, str. 55.)

„Ko bi mi prav spoznali, koliko zasluženja je v voljnem potrpljenju boleznih, bi jo vselej z ravno takim veseljem prejeli, s kakršnim se največje dobrote prejmejo; in bi jo brez godrnjanja in brez nejevolje pretrpeli.“ — Tako pravi sv. Vincencij. (Prav tam, str. 61.)

Le-ta svetnik je dobro spoznal, koliko zasluženja je v krščanski potrpežljivosti; zatorej je vse svoje dolge in hude bolezni ne le s potrpežljivostjo, ampak tudi z veseljem preстал. Včasih je bil tako bolan, da ni mogel nobenega uda ganiti in da podnevi in ponoči ni imel počitka; pa je vendar bil zmerom vesel in prijazen kakor v zdravju. Ni bilo nikdar slišati iz njegovih ust besede zoper svoje bolečine, ampak je vedno Boga hvalil, da mu tako velike milosti in dobrote daje. Kadar je prav hude bolečine občutil, se je k podobi Križanega obrnil in ga je prešil, da naj mu da milost iz ljubezni do njega vse voljno pretrpeti. Kadar je moral o svojih bolečinah govoriti, je govoril tako, da je bilo videti, da se mu vse premajhne zde, rekoč: „Moje trpljenje ni nič proti temu, kar je Kristus zavoljo mojih grehov trpel.“ — Posebno pa je v nogah dolge in hude bolečine občutil; več ko štirideset let so bile njegove noge zmerom otekle in ranjene in jih je moral zmerom imeti obvezane. Ko jih je eden njegovih duhovnov videl, je rekel: „Ah, gospod, kako težavne in zoprne morajo biti te bolečine!“ Na to je sv. Vincencij precej odgovoril: „Zakaj praviš, da je božje delo zoprno? Kakor da bi Bog ne storil prav, da trpljenje pošlje nevrednemu grešniku. Bog ti odpusti, kar si rekel! V Kristusu šoli se ne sme tako govoriti. Kaj ni to po pravici, da grešnik trpi zavoljo svoje hudobije in da Gospod Bog z nami ravna po svoji sveti volji?“ (Prav tam, str. 61/2).

Svetemu Vincenciju je njegov škof ukazal opravilo in on je precej začel zvesto dopolnjevati povelje škofovo. Nekateri duhovni pa, ki niso vedeli, da mu je bilo to od škofa zapovedano in jim ni bilo všeč, so se pred ravno tem škofom pritožili nad tem; in škof je bil pozabil, da mu je bil on ukazal storiti to. Tedaj je poklical Vincencija in ga je vprič vseh teh duhovnov močno posvaril. Ali sv. Vincencij ni nobene besede odgovoril in je bil v srcu vesel to

krivico trpeti. – Nekaj časa potem se je škof spomnil, da je bil on sam Vincenciju ukazal to opravilo, zavoljo katerega ga je potem tako po nedolžnem kregal, in je veliko potrpežljivost in ponižnost tega božjega služabnika spoznal. (Prav tam, str. 69-70.)

„Ko bi mi svoje težave vselej s krščanskimi očmi pogledali in ko bi se iz našega uma popolnoma vzdignile tiste posvetne megle, katere zadržujejo luč vere, da ne more do dna naše duše posvetiti, bi se pač srečne spoznali, kadar bi nas ljudje opravljali in rekli, da smo leni in nevedni, da smo neprijazni ali celo pregrešni.

Kadar kaj dobrega storimo in ko smo zavoljo tega preganjani, ali ni to velika sreča, ker je Kristus rekel, da so srečni, kateri trpe preganjanje zaradi pravice?“ — Tako govori sv. Vincencij. (Prav tam, str. 70.)

(Sledi.)

ARGENTINSKI SLOVENCİ POZDRAVLJAJO VSE ROJAKE, TUDI MISIJONARJE:

Slovinci, zbrani dne 26. aprila 1981. na Slovenskem dnevu v Argentini, iskreno in prisrčno pozdravljamo vse Slovence in Slovenke v domovini, na Koroškem, Goriškem, Primorskem, v Porabju ter **tudi ostale, razpršene po vseh celinah sveta.**

Kakor vsako leto, tako smo se tudi letos zbrali na Slovenskem dnevu, da znova utrdimo svoje ideale in si znova nabere moči za njihovo uresničenje. Smo in hočemo ostati Slovenci, hočemo biti svobodni, hočemo sami odločati o svoji usodi. Koliko naših bratov in sester ne živi v polni svobodi, koliko Slovencev je preganjanih in zapostavljenih, eni zaradi vere, vesti in demokratičnega prepričanja, drugi zaradi slovenskega rodú. To je bolečina nas, ki živimo v svobodnem svetu. Tem bratom in sestram v stiski moramo pomagati. Trdno upamo, da bo postala naša domovina zopet svobodna, prosta komunističnega nasilja, da ne bo vedno bolj zgubljala svojega krščanskega in slovenskega obraza.

Pomagati hočemo in moramo tudi bratom v zamejstvu, da jim bodo priznane vse tiste narodne pravice, ki jim gredo po božjih in človeških zakonih.

To so, dragi Slovenci, naše skupne skrbi in skupne težnje. To nas vse združuje v veliko družino, ki je Slovenija v svetu.

S slovenskimi pozdravi!

Buenos Aires, Naš dom, San Justo.

IZ MISIJONSKEGA ZALEDJA

KOROŠKI „MISIJONSKI LIST“

Za Binkošti, ki jih na naslovni strani ta številka „Misijonskega lista“ označuje kot „rojstvo misijonske Cerkve“, je Dušnopastirski urad za Slovence na Koroškem izdal spet to glasilo misijonskega delovanja koroških rojakov, in sicer na 12 straneh večjega formata in v dveh barvah. Na naslovni strani, s katere nas pozdravlja glavica nasmejanega indijskega otročiča, list javlja pogloblitve sestavke v notranjosti: Diakon Pape Marketz - misijonar v Južni Ameriki, Aktualna reportaža z misijonarjem Radom Sušnikom in Pogled za zavese Indije.

Tisti, ki živimo v Južni Ameriki, vemo, da je ta kontinent „najbolj katoliški kontinent“ Cerkve, ker je velikanska večina prebivalcev katoliške vere, pa vemo tudi, da ta vera še nima tako globokih korenin, kot je to v vernikih starega evropskega krščanstva, in da je za poglobljenje vere in krščanskega življenja potrebno še veliko dela za celo stoletje. Znano je tudi, da v mnogih predelih vlada veliko pomanjkanje duhovnikov in da so zato laični apostoli sila potrebni in dragoceni. Vse to seveda ni misijonsko delo, ampak apostolsko poglobljanje življenja vernikov, ki so in hočejo biti katoličani. V tem smislu je zelo lep pojav v Južni Ameriki koroški rojak Pepe Marketz, ki se že drugo leto kot posvečeni dijakon žrtvuje v eni izmed obširnih župnij v Ekvatorju. Na drugi strani „Misijonskega lista“ je objavljeno vsekakor zelo zanimivo njegovo pismo o verskem življenju ljudi, med katerimi živi in deluje.

Naslednja stran podaja slike desetih podpirancev, ki so v misijonskih deželah postali novomašniki. Desetim bogoslovcem, ki jih ali naj jih vzdržujejo koroški rojaki, sta posvečeni še naslednji dve strani z besedilom in fotopreteti vzdrževancev.

Šesta in sedma in deloma tudi osma stran pa so v besedi in sliki posvečene misijonarju Radotu Sušniku z Madagaskarja, ki se je prav tedaj mudil v domovini in prebil nekaj časa na Koroškem, o čemer poroča že naslov sestavka: „Naš ‚koroški‘ misijonar Rado Sušnik z rdečega otoka Madagaskar je meseca aprila obiskal misijonske prijatelje na Koroškem“. Objavljen je razgovor z misijonarjem, ilustriran je pa z več fotografijami, katere je večinoma posnel obiskovalec slovenskih misijonarjev, ko je bil na Madagaskarju in so ali bodo v našem listu tudi objavljene. Kot morejo naši bralci zvedeti iz sestavka v tej številki „Katoliških misijonov“, je bil Rado Sušnik kot begunski otrok rojen v Spittalu na Koroškem in tam tudi preživel nekaj mesecev, zato ga Korošci v tem smislu mirno lahko prištevajo med svoje misijonarje in ga tudi podpirajo.

Na osmi strani tega „Misijonskega lista“ je objavljena pod naslovom „Tudi številke veliko povedo“ nekaka statistika o prebivalstvu na zemlji. Naslednja stran objavlja članek „Prispevek Indije k duhovnemu razvoju sveta“,

ki ga je prevedel in priredil Lojze Pušenjak; zelo globok in stvaren pogled na versko usmerjenost indijskega človeka, katera more postati most med kristjani in hindujci.

List objavlja še razne misijonske vesti iz vsega misijonskega sveta, pa dve pismi slovenskih misijonarjev, Joška Kramarja SDB v Papui in s. Terezije Medvešek, Hčere Marije pomočnice v Indiji. Zaključuje pa svojo pestro vsebino s člankom o animistih, sestavek, kateremu je avtor bivši zambijski misijonar, zdaj provincijal slovenskih jezuitov o. Jože Kokalj S.J.

Kakor je bilo že pripomnjeno ob poročanju o več številkah „Misijonskega lista“ v prejšnjih „Katoliških misijonih“, se opaža od številke do številke, da se to dragoceno misijonsko glasilo nikakor ne omejuje več samo na sodelovanje koroških rojakov pri vzdrževanju domačih bogoslovcev, ampak postaja vedno bolj in bolj splošen misijonski list, s posebnim ozirom na koroško in slovensko misijonsko delo sploh. Če bi kdaj prišlo do, vsekakor vse prej kot zaželenega dejstva, da bi naši „Katoliški misijoni“ morali nehati izhajati, bi mogel postati ta koroški misijonski list njih lepo nadomestilo za vse Slovence, vsaj dokler ne bi v sami domovini začeli izdajati vseslovenskega misijonskega lista, pa naj se imenuje kakorkoli že.

VZTRAJNO DELO SLOVENSKE MISIJONSKE AKCIJE (MZA) V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Seme, ki ga je vsejal lazarist Karel Wolbang, ko je še živel in deloval v Združenih državah, ima veliko življenjsko silo. Čeprav on sam ni več tamkaj, ampak v Scarborough pri Torontu v Kanadi, vendar misijonski odseki med slovenskimi rojaki v več mestih dežele, ki jih je bil za misijonsko sodelovanje osnoval, vztrajno žive in uspešno delujejo. Njih zasluga je, da je misijonska akcija med Slovenci v deželi primerno navzoča in da rojeva lepe sadove v pomoč slovenskim misijonarjem.

V pomoč tem žariščem slovenske misijonske akcije tamkaj, pa tudi zavzetim posameznikom, ki jih je tudi nemalo po mnogih krajih, je Wolbangovo kramljanje in poročanje o vsem misijonskem dogajanju med tamkajšnjimi rojaki v pač najbolj razširjenem listu „Ameriška domovina“, ki v skoraj vsaki petkovi številki objavlja „Misijonska srečanja in pomenke“ izpod peresa Karla Wolbanga.

V zadnji številki našega lista, ki želi obveščati vse rojake na svobodnih tleh o vsem, kar je misijonskega v slovenski izseljenki in zamejski skupnosti, smo najavili, da bomo od časa do časa poročali o lepem delu rojakov v Severni Ameriki v okviru MZA in smo že tedaj podali nekaj vesti o tem. Zdaj je pred nami 514. sestavek „Misijonskih srečanj in pomenkov“, iz katerega podajamo misijonskim prijateljem drugod po svetu tele podatke:

V CLEVELANDU so 29. marca priredili takozvano Misijonsko kosilo v dvorani pri župniji sv. Vida. Blagajničarka MZA ga. Vida Švajger je potem sporočila, da je prireditev rodila 3.675.75 dolarjev. Poleg tega so razni darovalci prispevali večje ali manjše vsote za slovenske misijonarje tudi sicer. Tako je na primer „neimenovani univerzitetni profesor na jugu“ daroval kar

500 dolarjev zanje. Dalje je blagajničarka sporočila tudi lepe prispevke v sklad vzdrževalnin bogoslovcev v misijonih. Posebno zanimiv je podatek, da so v Clevelandu pbrali tudi članarino MZA v letu 1980: 733 dolarjev. V načrtu pa imajo še drugo prireditev: Misijonski piknik na pristavi tamkajšnje slovenske skupnosti, na katerem bo tudi srečolov z dobitki v stvareh ali denarju. Ta misijonski piknik je imel biti 28. junija, in ko zasledimo v „Ameriški domovini“ pod rubriko Misijonskih srečanj in pomenkov poročilo o njem, bomo misijonskim prijateljem o njega uspehu poročali.

Pripominjamo, da je predsednica odseka MZA v Clevelandu ga. Marica Lavrisha.

VSESLOVENSKI MISIJONSKI SIMPOZIJ V SLOVENIKU

Pred zaključkom te številke smo prejeli od mons. dr. Maksimilijana Jezernika, odličnega scdelavca na pepeškem misijonskem univerzitetnem zavodu „Urbaniana“ v Rimu in rektorja nam vsem tako dragega papeškega slovenskega zavoda SLOVENIK istotam, telegram s sporočilom, da bo od 5. do 10. oktobra letos v rimskem SLOVENIKU slovenski misijonski simpozij v organizaciji in pod vodstvom mons. Jezernika. Na še ne dokončnem programu slovenskega misijonskega srečanja v središču krščanstva, ki nam je bil poslan že pred meseci, ko se je ideja porodila in se je simpozij v glavnih potezah že organiziral, naj bi se sestali vsi voditelji misijonskega dela med Slovenci vseh treh škofij, pa tudi slovenskega zamejstva in izseljenstva in naj bi prisluhnili temeljitim predavanjem o sodobnem gledanju na misijonstvo, ki bi jih podajali v Rimu živeči slovenski zadevni strokovnjaki, zraven si pa tudi predstavniki slovenskega misijonskega dela v zaledju izmenjavali poročila o misijonskem sodelovanju v posameznih slovenskih skupnostih ter svoje misli o problematiki slovenskega misijonskega sodelovanja.

Prireditve tega simpozija je pač prva tovrstna slovenska misijonska pohuda, ker, kolikor nam je znano, se še nikdar niso sešli predstavniki vsega slovenskega misijonskega dela v zaledju na enem in istem srečanju iz vsega slovenskega verskega prostora, pa tudi ker se bo to zgodilo v samem središču misijonske akcije Cerkve. Pobudniku in organizaterju tega simpozija gre torej vse priznanje!

Kajpada se bo simpozija udeležil tudi zastopnik Baragovega misijonišča in urednik „Katoliških misijonov“, ki bo v prihodnji številki lista o srečanju obširno poročal.

Vsem naročnikom

smo dolžni veliko hvaležnost, ker nam pomagajo s svojo naročnino izdajati ta naš misijonski list. Bog povrni vsem, ki so naročnino že vplačali, ostale pa lepo prosimo, da nam isto čim prej nakažete; vsako pismeno obračanje s prošnjami na posamezne naročnike, ki so še v zaostanku, nam da nemalo dela in stroškov. Zato sodelujte, dragi naročniki, tudi s tem, da sami od sebe nakažete svoj prispevek k vzdrževanju lista! Bog povrni že vnaprej!

MISIJONSKI DAROVI

BARAGOVA ZADEVA

Dar uboge vdove za Baragovo in Slomškovo beatifikacijo, 5.000 pesov.

SKLAD KM ZA VSE MISIJONARJE

Argentina: Dva dobrotnika iz Mar de Ajo, 500.000 pesov, 100 peset in 10 cruzeirov.

Venezuela (po Cirilu Bartolu, v bolivarjih): Brundula Tončka, 500; Ilija Anton, 300; Majer Aleksander, 300; Neimenovani, 210; Ilija Lovrenc, 200; Bartel Ciril, 200; Sodja Maks, 100; Jakoš Anton, 100; Vacarello Anica, 100.

Koroška, po Dušnopastirskem uradu, v šilingih: Za lačne, 12.550; za go-bavce, 1.300; za krst poganskih otrok, 5.000; za kruh sv. Antona, 500.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Za štefana Burja v Keniji: José Borboré, 500.000; Anton Burja, st., 500.000 in Andrej Goljevšček, 236.800 pesov.

ZA MISIJONE

Paulina Troha, Hurlingham, Argentina, 50.000.

TISKOVNI SKLAD KM

Marija Urbanija, st., 100.000; Ana Jug, 10.000; Jakob Sušnik, 100.000. Vsi v arg. pesih.

VSEM ZA VSE TISOČKRAT BOG PLAČAJ!

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče. Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, 1826 Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga del Centro Misional Baraga", Colón 2544, 1826 Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. S cerkvenim dovoljenjem.

Naročnina v letu 1981 in vse za nazaj: 20 USA dolarjev oziroma odgovarjajoče v drugih valutah. Letalsko pošiljanje 20 dolarjev več!

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo 4029, 1826 Remedios de Escalada, Prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires. — Pisarna Sloge, Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía.

ZDA: Rev. Charles A. Wolbang C.M., 131 Birchmount Road, SCARBOROUGH, Ont., Canada MIN 3J7 — Mr. Rudi Knez, 17826 Brion Ave., Cleveland, O. 4419 — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Mannig Ave, Toronto 4, Ont.; župnija Marije Brezmadežne: rev. Ivan Jan C.M. 739 Brown's Line, Toronto, Ont. M8W 3V7; Za Montreal in Quebec: rev. Jeretina Janez C.M., 405 Marie Anne East, Montreal, P.Q.; Za Winnipeg in okolico: rev. Ivan Plazar C.M., 95 Macdonald Ave, Winnipeg, Man. R3B 0J3.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario, 7, 34170 Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, 34133 Trst, Via Risorta 3

Francija: s. Cecilija Prebil, Rue du Bac 140, Paris 75340, Cedex 07

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Vikringer Ring 26, Klagenfurt A-9020.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford, Gran Bretaña.

Avstrija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

Kako topel pogled male Japončice...

Registro de Prop. Int. No. 68166
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467
Buenos Aires

Correo Argentino Suc. 37	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 3143
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 5612